

Поне седем риска
застрашават
Европейския съюз
с крах

Стр. 11

Възпитаници на
НАТФИЗ с награди
на фестивал
в Москва

Стр. 13

Италия
и Франция
подписват
знаков договор

Стр. 7

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

Иван Звездев
събра вкуса
на България
в нова книга

Стр. 15

■ СРЯДА ■ 24 НОЕМВРИ ■ 2021 ГОДИНА/31 ■ БРОЙ 226 (8821)

50 см.

www.duma.bg ■

НЯКОЛКО ДУМИ

За държавата

Ралица НИКОЛОВА

Бодряшки и оптимистично започнаха преговорите за коалиционно споразумение. Пред камери и микрофони. С много амбициозни заявки и демонстрирана диалогичност.

След думите чакаме и делата. Които крайно наложително е да се творят в спешен порядък и да имат видим и траен резултат.

Политиците - и новите, и старите, трябва незабавно да излязат от сферата на предизборните послания и обещания и да не се понасят в унеса на пожелателните фрази. Предишните два парламента запомнихме повече като гротескна говорилня, отколкото като място за взимане на решения и създаване на закони.

Времето за подобни пиарски маневри изтече! Разобличаването на двойната държава и мутренския грабеж се случи. Моделът ГЕРБ бе сринат и пречупен.

Започва работата по съграждането на новия модел - който да работи за хората, за държавата, за демокрацията.

За политиците е много трудно, почти невъзможно да избягат от популизма и розовите обещания, когато говорят пред камери и микрофони. Задължително е обаче да го направят. Да задълбят в истинската работа и реалните си възможности. Заявката от вчера дава надежди, експертността надделява над популизма. Засега.

Стр. 8

Кабинетът
доближава
тавана на
дълговете

Стр. 5

АКЦЕНТ

Съгласие за „Марица Изток”

Преговорите за съставяне на правителство започнаха. ПП, БСП, ИТН и ДБ са категорични, че ще се търси максимален живот на тецовете. В каква форма обаче - предстои да бъде уточнено.

Стр. 3

България и Северна Македония в траур

46 души загинаха при жестока катастрофа на магистрала „Струма”

СНИМКА БГНЕС

След като е отнесъл част от мантинелата, автобусът е изгорял напълно. От катастрофата оцеляха само седем души

46 души, сред които 12 деца, загинаха при катастрофа и последвал пожар на автомагистрала „Струма” в нощта срещу вторник. Жестокият пътен инцидент бе определен като най-тежкия с

автобус през последните десет години в цяла Европа.

България обяви 24 ноември за Ден на национален траур заради жертвите от катастрофата и заради загиналите в пожара в дома за

възрастни хора в с. Рояк часове по-рано. Триденен национален траур бе обявен в Северна Македония.

Премиерът на западната ни съседка Зоран Заев, който веднага пристигна у нас,

посети седемте оцелели в „Пирогов” и благодари на българските власти, че правят всичко за опазване на живота на пострадалите и за разследването на трагедията.

Стр. 2

София
максимални
ПРОМЕНЛИВО

11°C

EUR: 1.95583
GBP: 2.32325
USD: 1.73713
CHF: 1.86412

ДУМА ПРИЗОВАВА: БЪДЕТЕ ОТГОВОРНИ!

Жестока катастрофа погуби 46 души

Обявиха Ден на национален траур заради най-тежкия автобусен инцидент в Европа за последните 10 години

Жестока катастрофа на магистрала "Струма" отне 46 човешки живота в нощта срещу вторник. Това вероятно е най-тежкият автобусен инцидент в Европа за последните 10 години. Заради трагедията днес у нас е обявен Ден на национален траур у нас, в Северна Македония траурът ще е 3-дневен. В България ще бъдат почетени и жертвите на пожара в дома за възрастни хора в с. Рояк.

Автобус с граждани от Северна Македония се запали и изгоря недалеч от Перник, близо до с. Боснек, около 2 часа след полунощ. Жертвите са предимно млади хора, като 12 от тях са деца. Седем души са се спасили и са настанени за лечение в болница "Пирогов". Те са успели да разбият прозореца в задната част на автобуса и при скачането са получили различни травми. Всички са в стабилно състояние и без опасност за живота. Пътниците се връщали от екскурзия в Истанбул. Тепърва

ще се правят ДНК анализи за идентифициране на телата, тъй като те са обгорели до неузнаваемост.

На мястото на трагедията веднага пристигнаха премиерът Стефан Янев, вътрешният министър Бойко Рашков, директорът на Националната следствена служба Борислав Сарафов, кметът на Перник Станислав Владимиров. По-късно у нас пристигна премиерът на западната ни съседка Зоран Заев, който посети пострадали в "Пирогов" и след това даде брифинг заедно с Янев. Заев благодари на българските власти, че правят всичко за опазване на живота на оцелелите и за разследването на трагедията. "Ние сме заедно в добро и лошо, ние сме първи съседи, братски народи, споделяме радости и скърби. Всеки път си помагаме в добро и лошо. Надявам се тази трагедия да има позитивно влияние върху отношенията и да ни сплоти още повече", каза Заев.

СНИМКА БГНЕС

От изгорелия автобус не е останало почти нищо

Президентът Румен Радев изрази съболезнования на колегата си Стево Пендаровски по повод тежкия инцидент. "В този тежък момент България и Северна Македония споделят обща мъка, солидарност и съпричастност. Десетките жители, които бяха загубени, са

непрежалима загуба за нашите братски страни", заяви Румен Радев.

По-късно през деня бе установено, че общо четири автобуса са били на екскурзия до Турция, организирана от туристическата агенция "Беса Транс" по маршрут Скопие-София-Истанбул и обратно. Туристите са били предимно от Скопие, Струмица, Битоля и Велес. Имало е и едно семейство от Белгия. Сред загиналите са и младоженци, като мъжът бил от сръбския град Прешево, а девойката - от Куманово.

Около полунощ четирите автобуса, които са се движели заедно, са спрели на бензиностанция край София. Около час след като са тръгнали, в близост до село Боснек, по неустановени все още причини, последният движещ се рейс се е запалил. Автобусът е отнесъл част от мантинелата в участъка и е изгорял напълно. Сред загиналите е и шофьорът и това е причината вратите на превозното средство да са останали затворени.

Веднага след трагедията започнаха и предположенията за причините. Ясно е, че произшествието е станало на магистрален участък с голям наклон по хлъзгав и мокър път. Няма следи от спирачен път.

Според Борислав Сарафов версиите, по които се работи са две - техническа неизправност или човешка грешка. Според него е имало взрив, но не е ясно какво го е причинило. По разпореждане на главния прокурор Иван Гешев делото е възложено на екип от следователи от Националната следствена служба.

Зоран Заев отказа да коментира причините за трагедията. Той заяви, че експертите и професионалистите трябва да кажат какво точно се е случило.

Различни версии се появили и за състоянието на пътната настилка на участъка. Според кмета на Перник Станислав Владимиров на този отрязък от пътя често стават катастрофи. Пътният експерт Диана Русинава също определи участъка като проблемен, тъй като цялото там са ремонтирани дупки. По-късно обаче премиерът Янев бе категоричен, че не би приел никакъв вид спекулации, че участъкът на магистралата, дупки или неравности са нещото, което е било от значение в този инцидент. От АПИ съобщиха, че няма данни в участъка да има повишена концентрация на пътни инциденти.

Министърът на регионалното развитие Виолета Комитова проведе работно заседание с ръководствата на АПИ и ДНСК и обяви, че ще бъде направена проверка на пътя в района на катастрофата. Сформирана е работна група, която в 5-дневен срок, след като бъде допусната до мястото на инцидента, трябва да направи оглед и да провери настилка, пътни знаци, ограничителни системи, хоризонтална маркировка.

Не закъсняха и обвиненията с политически оттенък. Бившите управляващи от ГЕРБ настояха за оставки на министри, а Десислава Атанасова се опита да насочи вината към Асен Гагаузов, министър на регионалното развитие по време на строителството на въпросния участък от магистралата.

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Зоран Заев посети оцелелите, които бяха приети в "Пирогов"

9 жертви на пожар в село Рояк

Девет души загинаха при пожар в дома за възрастни хора в провадийското село Рояк, а двама са в тежко състояние. Най-вероятно хората са загинали от вдишването на отровните газове, отделяни при изгарянето на предмети. Сигнал за инцидента е подаден малко преди 18 часа в понеделник, на място са изпратени 5 пожарни и спасителни екипа, обясниха от МВР.

Огънят е започнал от покривната конструкция и е засегнал третия етаж.

Все още се изяснява причината за пожара, стана ясно от думите на директора на РДПБЗН във Варна комисар Тихомир Тотев.

Окръжната прокуратура във Варна образува досъдебно производство по случая. На място беше окръжният прокурор Красимир Конов, който ръководеше действията по първоначалните огледи. Предстои да бъдат назначени различни експертизи.

Около 60 души са настанени в со-

циалното заведение. 14 от обитателите на изгорелия дом трябва да бъдат настанени в друга подобна структура, а за други 33 или 34 с деменция и психични проблеми ще се водят разговори със социални услуги в близките области, обяви социалният министър Гълъб Донев, който вчера беше на място. Спасените са настанени в хотел в с. Аспарухово, като от община Дългопол са категорични, че те могат да останат толкова, колкото е необходимо.

Министерството на труда и социалната политика в спешен порядък ще направи преглед на всички възможности за подкрепа на пострадалите заради пожара, а МВР ще провери сигурността в този тип социални институции в цялата страна. Държавата ще подпомогне семействата на жертвите и оцелелите, като МВР и Агенцията за социално подпомагане ще асистират за издаването на нови лични документи за тези, които са ги загубили.

Парламентарно представените партии имат две важни задачи - съставяне на правителство на база на устойчиво парламентарно мнозинство и приемане на бюджет

Президентът Румен Радев за политическия дневен ред

СНИМКА БГНЕС

Със сектор "Енергетика" започнаха първите работни срещи, които трябва да определят допирните точки между "Продължаваме промяната", БСП, "Има такъв народ" и "Демократична България". Всички обсъдени предложения ще бъдат обобщени, публикувани и отново

енергиен център със зелена енергия и водород, но и да се проучат възможностите за съхраняване на въглероден диоксид с опция да се продължи използването на местни въглища. БСП и ДБ се оказаха съмишленици в идеята да се замразят временно цените за бита. Обсъден бе

БСП настоява за нов Закон за движение по пътищата

„Марица Изток” сближи позициите по преговорите за кабинет

Партиите са обединени и от заявките за нетърпимост към корупцията

обсъдени. Още е твърде рано да се прогнозира какво ще бъде записано в коалиционното споазумение, заяви Асен Василев от ПП. След неколчасов разговор стана ясно, че има консенсус по необходимостта да се търси възможност комплексът "Марица Изток" да бъде запазен възможно най-дълго. Таско Ерменков, Драгомир Стойнев и Румен Овчаров представляваха БСП на разговора и предложиха ТЕЦ-ът да продължи дейността си, но като възлищен. Ерменков настоя за преразглеждане на условията по Зелената сделка, които касаят страната ни. "Продължаваме промяната" искат скоростно реализиране на инвестиционните проекти, за да не останат хората от региона без работа след затварянето на комплекса. Сред оживени спорове експертите се обединиха около тезата да се преговаря с ЕК за удължаване на живота на "Марица Изток". Идеята е той да остане

и вариантът до 200 киловатчаса месечно да са безплатни за бедните потребители. Левицата предлага от Нова година да се разшири съществуващата схема за енергийно подпомагане. Асен Василев не се съгласи с предложението на БСП да се намали на 9% ДДС за енергоносителите, защото това щяло да вкара страната в "голям филм". Той поясни, че ПП е против данъчната система да се пипа за краткосрочни цели и да замества социалното подпомагане.

Помощ към фирмите заради скъпия ток беше сред основните теми на дебат. От левицата предложиха сегашните компенсации да бъдат продължени и след Нова година, да се ограничи износа като средство за потискане на цените и да се изведе част от свръхпечалбите на енергийни производители и търговци, които да се използват за компенсиране на оцелелите от високите цени. Румен Овчаров уточни, че БСП предлага

не изземане, а облагане на свръхпечалбите. От ИТН реагираха остро на идеята. Значи не искате да обложим американските централи, Ковачки и председателя на ДПС, възмути се Овчаров. Той беше подкрепен от Трайчо Трайков от ДБ, който обясни, че това се прилага в други държави от ЕС като Испания. Очаквано БСП защити проекта АЕЦ "Белене". ПП и ИТН обаче искат седми блок в Козлодуй, а от ДБ изобщо не са убедени, че на България й трябва нов ядрени мощности.

Като обща цел при първия кръг от преговорите бе записана и нулевата търпимост към корупцията. Беше договорено Българската банка за развитие да не се приватизира, а да създава съвместни продукти с Българската агенция по експортно застраховане в помощ на малките фирми. В сходна насока са и мненията за това минималната заплата да се определя като про-

цент от средната за страната, трудовите книжки най-сетне да се дигитализират, а таксата за смет да се плаща на принципа "замърсителят плаща".

Програми, започнали заради пандемията, като 60/40 вероятно ще бъдат продължени. Съгласие има и по това, че в администрацията занапред никой не трябва да бъде назначен без конкурс.

Като общи теми в сектор "Правосъдие" се очертаха реформа на прокуратурата и преосмислянето на фигурата на главния прокурор, трансформирането на Висшия съдебен съвет, премахването на специализирания съд и прокуратура и реструктуриране на Антикорупционната комисия.

Заради трагедията на автомагистрала "Струма" и пожара в старческия дом във Варненско т.нар. вътрешна опозиция на БСП отмени инициативата за присъствено заседание на Националния съвет. Критиците на Корнелия Нинова искат поспешен конгрес и друг, а не лидерът в оставка, да води преговорите за правителство.

Крум Зарков ще се кандидатира за лидер на БСП

Депутатът от "БСП за България" Крум Зарков обяви, че ще се кандидатира за председател на партията. "Ще участвам в процедурата по пряк избор. Противник съм на връщането на уставното положение, което беше преди. Противник съм на това да се въртим непрекъснато в кръг. Мисля, че трябва да проведем много сериозен пленум във връзка със споразумението, което ще се постигне с останалите партии. И

това е много важен въпрос", подчерта в тв интервю Зарков. Той отрече да е кандидатът на т. нар. вътрешна опозиция.

"Надявам се да има достатъчно кандидати и в тази кампания да не стане като предишната - да се разделим на про- и анти-ниновисти. С нашите членове трябва да говорим за политики, за да може те най-накрая да се произнесат не само по личността, а и по пътя, по който БСП трябва да върви.

Според мен този път е онзи на младите", посочи Зарков.

Всеки, който иска да се състезава, има уникалния шанс да излезе, да премери сили и то без да влиза в договорки с различни лоббисти, коментира колегата му Явор Божанков. Той смята, че вътрешният избор трябва да бъде запазен, защото е демократично, а ако бъде отменен и се стигне до договорки между отделните групички в БСП, ще е връщане назад.

**АБОНАМЕНТ
ДУМА® 2022**

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 6

12 месеца - 156 лв.
6 месеца - 78 лв.
3 месеца - 39 лв.
1 месец - 13 лв.

ЖАРАВА

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 289

12 месеца - 6 лв.
6 месеца - 3 лв.
3 месеца - 1,50 лв.

Нова Време

КАТАЛОЖЕН НОМЕР: 1519

12 месеца - 30 лв.
6 месеца - 15 лв.

Можете да се абонирате в:

"Български пощи" АД до 15.XII.2021 г.,

"Доби прес" ЕООД до 28.XII.2021 г.

и редакцията на в-к ДУМА до 20.XII.2021 г.

на ул. "Позитано" 20А.

За повече информация:

тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 216

Още 2,4 млн. теста поръчаха за малките ученици

Заради спад на заболяемостта някои училища вече връщат всички деца в клас

Министерството на здравеопазването обяви нова поръчка за купуване на 2,4 милиона бързи антигенни тестове за ученици от I до IV клас. Тестовите отново се правят с проба от слюнка. Срокът за представяне на офертите е 26 ноември. Доставката трябва да стане до 7 работни дни след сключване на договора.

Просветното министерство предлага ако 50% от учениците в един клас имат зелен сертификат, да се върнат в училище без тестване. Това е една от възможностите за възстановяване на присъственото обучение за по-големите

ученици, които пета поредна седмица продължават с дистанционните уроци заради липса на тестове. Мярката е заложена в актуализираните от МОН Насоки за обучение в извънредна епидемична обстановка, които са изпратени за съгласуване и подпис от здравното министерство. По последни данни в страната има 6,5% ваксинирани деца и 4% преболедали ученици.

Заради спадане на заболяемостта в някои общини в Хасковско и Великотърновско част от големите ученици се връщат в училище на ротационен принцип.

Възстановен е присъственият учебен процес в общините Котел и Твърдица, съобщи от областната администрация в Сливен. През изминалия 14-дневен период заболяемостта в двете общини е под 250 души на 100 000 лица от населението. Началникът на РУО в града Кристиана Станкова информира, че през изминалата учебна седмица в област Сливен с бърз антигенен тест са тествани 2630 ученици от общо 7750 ученици в начален етап - 34 процента. В тестването са се включили 134 добро-

волци, от които 103 родители, 31 медиатори, медицински специалисти, представители на общини.

Отново данните за починали в болница от КОВИД-19 са тревожни. За предходното денонощие те са 254. В болница са приети нови 1004 души и така хоспитализираните почти запазват броя си - 7168, като 775 от тях са на интензивни грижи.

За денонощието бе отчетен и ръст на новодиагностицираните - 3462 от направените 37 593 лабораторни изследвания.

Възстановен е присъственият учебен процес в общините Котел и Твърдица, съобщи от областната администрация в Сливен. През изминалия 14-дневен период заболяемостта в двете общини е под 250 души на 100 000 лица от населението. Началникът на РУО в града Кристиана Станкова информира, че през изминалата учебна седмица в област Сливен с бърз антигенен тест са тествани 2630 ученици от общо 7750 ученици в начален етап - 34 процента. В тестването са се включили 134 добро-

Столичен район изгуби съдебна битка срещу презастрояване

Пореден строеж в София ще се появи, след като районната администрация на "Изгрев" загуби двегодишна съдебна битка. Кметът на района д-р Делян Георгиев се бори срещу издадено от Направление "Архитектура и градоустройство" към Столичната община разрешение за строеж на жилищна сграда в частен имот на ъгъла на ул."Николай Хайтов" и ул."Св. Пимен Зографски" в кв. "Дианабад". Според съда районната администрация не се явява страна по делото и затова решението не е в нейна полза. "Това е безумно определение. За едни неща районната община е страна, за други - не. В резултат на това безумие ни предстои поредното застрояване в квартала", коментира д-р Георгиев. Той припомни, че в района има значителен спад на издадените разрешения за строеж за 2020 г. с цели 85 на сто. В конкретния случай обаче до строеж ще се стигне след двегодишно забавяне. В момента имотът се ограда, появили са се и фурго-ни. В непосредствена близост са реката и общинският колектор под улицата. "София се презастроява тежко, инфраструктурата се задъхва, комуналните услуги буксуват. Нашият град се управлява без визия и дългосрочна стратегия, работи се "на парче", което е много жалко и недалновидно", коментира районният кмет.

Почти 4 млн. лв. ще бъдат инвестирани в реконструкция на водопроводната мрежа на град Павликени. Те са осигурени чрез проект за 3 304 000 лв. на общината пред ПУДОС и чрез постановление на Министерския съвет за още 539 850 лв. "При завършването на тези проекти град Павликени ще е сред малкото български градове със 100% подменена водоснабдителна мрежа. Това означава минимизиране на загубите в мрежата и подобро качество на питейната вода", доволен е кметът инж. Емануил Манолов

София без новогодишен концерт, 140 000 лева отиват за лампички

Деси ВЕЛЕВА

София за втора поредна година ще остане без новогодишен концерт, а парите, предвидени за него, ще бъдат пренасочени за коледна украса. Става дума за 140 000 лева, които ще отидат за светещи лампички и снежинки. Това е предвидено в доклад на зам.-кмета по образование и култура Мирослав Боршош, който трябва да бъде гласуван и от Столичния общински съвет. Отмяната на проява-

та "Сцена под звездите" на площад "Княз Александър I" е заради тежката епидемична ситуация в София и страната, аргументира се Боршош. Според него коледните светлини, които ще се поставят на знакови места в София, ще помогнат на столичани да почувстват радостта от празника.

Парите ще бъдат прехвърлени в направлението на зам.-кмета Кристиан Кръстев - транспорт и градска мобилност. Самият той направи презентация на местата, които ще бъдат украсени. Лампите и светещите

снежинки ще бъдат поставени основно около НДК и по бул. "Витоша" - от бул. "Патриарх Евтимий" до края на Моста на влюбените. Светещите гирлянди ще обвият за първи път пилоните около НДК, похвали се зам.-кметът. Светлинните инсталации ще стоят от 2 декември до 31 януари. Съветници от ГЕРБ определиха, че 140 000 лева допълнително за украса са "супер разумно похарчени средства, защото човек има освен тяло и душа".

Коментар на стр. 8

Наскоро открит от Фандъкова мост пак е затворен

Откритият лично преди няколко дни от кмета на София Йорданка Фандъкова мост над река Суходолска между жк "Люлин" 10 и "Западен парк" отново е затворен, пише "Сега". Недостъпни са и двете детски площадки, както и спортната площадка, пред които наскоро кметът на града се снима заедно със съпартияца си от ГЕРБ и кмет на район "Люлин" Милко Младенов. Първоначалната идея бе мостът да бъде готов заедно с края на ремонта на втория по големина парк в София, но впоследствие строителството на съоръжението бе допълнително отложено.

Причината мостът все още да не функционира е, че предстои да се доизгради още от алеята мрежа около него, както и да му се постави ограда към реката, поясниха от общината. Предстои също така в района да се засади дървесна и храстова растителност.

Държавата доближава тавана на заемите

Правителството взе поредния нов дълг от 500 млн. лв.

Правителството взе поредния дълг от 500 милиона лева. Този път това стана под формата на нова емисия 7,5-годишни държавни ценни книжа (ДЦК), деноминирана в лева, с падеж 24.05.2029 г. Те са пласирани по средно претеглена цена от 98,27 лева за 100 лева номинал, което носи доходност на купувачите от 0,49 процента, става ясно от съобщението на Министерството на финансите. Само допреди няколко месеца държавата пласираше успешно 5-годишни емисии срещу отрицателна лихва.

Общият размер на подадените поръчки в понеделник е достигнал 808 милиона лева, което прави коефициент на покритие от 1,62. Както съобщава Министерството на финансите, отчетеният спред (разликата между покупната цена и продажната цена на финансова ценна книга, актив или стока) спрямо аналогичните германски федерални облигации е в размер на 97 базисни точки. Най-голямо количество ДЦК отново са купили банките - 64,6%, следвани от пенсионните фондове с 23,7%.

От началото на годината

с последната емисия държавата е поела нов дълг от 3,8 милиарда лева, а според действащия в момента Закон за държавния бюджет за този новоемитиран през годината дълг има лимит от 4,5 милиарда лева. Така правителството доближава лимита за нов дълг, заложен в Закона за бюджета, и до края на годината има право да пласира нови облигации за не повече от 700 милиона лева.

Неотдавна служебният финансов министър Валери Белчев обясни, че държавата тегли нов дълг по решение на 44-то Народно събрание, ко-

ето разреши прага от четири и половина милиарда лева.

Идната пролет падежират сериозни емисии дълг, така

че Министерството на финансите има няколко месеца, за да осигури средствата за покриване на плащанията.

С над 30% поскъпват таксиметровите услуги в София

Комисията по транспорт към Столичния общински съвет прие нови, по-високи цени на таксиметровата услуга в столицата. Увеличението е с около 33%, а новите тарифи ще влязат в сила от 1 януари 2022 г. Минималната дневна цена за изминат километър скача от 0,77 лв. на 1,05 лв., а максималната - от 1,30 лв. на 1,78 лв. Минималната нощна тарифа ще скочи от 0,88 лв. на 1,21 лв. на км, а максималната - от 1,60 лв. на 2,19 лв. на км.

При изчисляването на цените е взета предвид инфлацията по данни на НСИ и повишението на цената на природния газ по данни на КЕВР. Под внимание е взета и прогнозната инфлация за 2022 г.

Предложението на Националния таксиметров синдикат до СОС предвиждаше дори още по-голямо увеличение.

СНИМКА МИХАЕЛА КАТЕРИНСКА

Таксиметровите компании се включиха и в протеста на автобусния бранш преди месеци, за да извоюват увеличението на тарифите в София. Председателят на синдиката обяви пред economic.bg, че цените на

услугата в София не са актуализирани от 12 години, а намаленият пътникопоток и по-скъпите горива са основни проблеми за бранша. Очаква се промените да бъдат обсъдени и гласувани на заседание на СОС.

Брюксел ни съветва да намалим ДДС на скъпата енергия

Страните от ЕС могат да освободят от облагане с ДДС или да прилагат намалена данъчна ставка при продажбата на електроенергията, природния газ, въглищата и твърдите горива, използвани от домакинствата. Това посочват от Европейската комисия в становище относно мерките, които страните членки могат да предприемат, за да се справят с високите цени на тока и газа.

Държавите членки могат да прилагат освобождаването от ДДС или намаляванията на данъчното облагане чрез въвеждане на диференцирани данъчни ставки или чрез възстановяване на цялата или част от платената за ДДС сума, продължава Европейската комисия. Служебното правителство на България реши да даде помощ в размер

на 110 лв. за използван мегаватчас от всяка фирма, без значение каква е дейността или печалбата ѝ.

България е държава-членка от ЕС с най-голям дял от населението, което не може да си позволи да отоплява дома си. У нас 27,5% от хората не могат да си позволят да живеят в топъл дом при средно 8% от населението в ЕС, показват дан-

ни на Евростат. Служебното правителство реши да не помага на всички граждани, а само на най-бедните. Еднократна помощ от 300 лв. ще получат само трайно безработни, които нямат почти никакви доходи. При положение, че близо 1,9 млн. души не могат да си позволят да отопляват жилището си, помощ ще получат само около 50 хил. души, а поскъпването на газ, дърва и въглища се отразява не само на хората с ниски, а и на тези със средни доходи.

ЕК посочва, че страните могат да въведат и мерки за пряко подпомагане на крайни потребители в положение на енергийна бедност, включително групи, изложени на риск от енергийна бедност, например чрез предоставяне на ваучери или плащане на части от сметката за енергия.

Скъпите торове удариха тютюнопроизводителите

Тютюнопроизводителите в България отчитат намалена рентабилност заради високите цени на горива, торове и препарати. Този проблем е повсеместен за всички държави, произвеждащи тютюн в рамките на Европейския съюз, каза председателят на "Национална асоциация на тютюнопроизводителите-2010" (НАТ-2010) Цветан Филев, цитиран от economic.bg. През последните няколко месеца неспирно покачващите се цени на енергийните източници като дизел и газ доведоха до оскъпяване на торовете и препаратите. С

това се повишава и себестойността на отглеждане и производство на тютюневата суровина. В сектора намалява рентабилността, каза Филев.

Преди месец тютюнопроизводителите настояха да бъде свикан спешно Консултативен съвет, на който бе поискана държавна подкрепа. "По настояване на НАТ-2010 съветът одобри "де минимис" за покриване загубите на стопаните за 2021 г. Общият пакет, който успяхме да договорим с Министерството на земеделието, храните и горите, е в размер на 3 млн. лв.", каза Филев. Той

сподели, че в бранша не се очакват масови фалити заради високата цена на електроенергията.

Според него пандемията не се е отразила пагубно върху бранша. Сезонните работници от България са спрели да ходят да работят в чужбина заради КОВИД. Голяма част от тях са подновили отглеждането на тютюн по родните си места.

България освен производител, е и голям вносител на тютюн. За 2020 г. са внесени около 13 хил. тона за нуждите на преработвателната индустрия.

Две трети от българите са взели повече от 1 кредит

Близко 40% от хората ползват заем, за да покрият домакински разходи, показва проучване

67% от българите са взели средно повече от 1 кредит през 2021 г., а 46% от хората са кандидатствали за заем онлайн през 2021 г. Това показват данни от онлайн проучване на кредитния пазар, финансирано от компания за небанкови потребителски кредити. Според изследването тегленето на кредити през интернет продължава да е по-предпочитаният подход, а през 2021 г. предпочитаният размер на кредит е 1000 лв. с период на връщане 6 месеца. Най-чести причини за тегленето му са: домакински консумативи (38%), ремонтни дейности у дома (30%), разходи по колата (14%) и медицински разходи (12%). Макар 72% от хората да предвиждат да намалят разходите си, ако има следващо затваряне, често се появяват разноски, които трудно

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

могат да бъдат избегнати и изброените по-горе са именно такива, коментират от кредитната компания. Данните показват още, че 48% от българите обръщат най-голямо вни-

мание на условията по кредита, когато настъпи моментът да избират фирмата, на която да се доверят. Те се интересуват и правят сравнения къде условията са най-изгодни

спрямо техния финансов профил и на база на това формират избора си. За 30% от потребителите водещ фактор са промоциите, а 29% се влияят от разпознаваемостта на компанията. Над половината от участниците в проучването биха взели кредит от същата кредитна институция, на която са се доверили и предходния път, което обаче не е сигурна индикация за лоялност. Причината е по-скоро предпазливостта и съмненията им, че друга компания може да предложи кредит със скрити такси, което неизбежно увеличава рисковете.

Изводът от изследването е, че за 37% от българите основната причина да сменят компанията, на която първоначално са се доверили, са по-добрите лихвени такси. 23% от потребителите ще предпоче-

тат конкурентна компания, ако намерят по-добри условия по кредита, а 21% биха били отблъснати от лошо обслужване и некоректно отношение на служителите. Проучването сочи още, че 2/3 от анкетираните предпочитат да изплатят кредита си на равни месечни вноски, което индикира търсенето от клиента на сигурност и предвидимост. Любопитен факт е, че в сравнение с преходни години сега се наблюдава леко повишаване на интереса към стандартното офис обслужване при взимане на кредит. 33% от хората искат да имат реален контакт със служител на компанията, което се обяснява от чисто човешкото усещане за по-голямо доверие и прозрачност, които клиентът търси по време на пандемия, обясняват от кредитната компания.

Военните заводи намаляват печалбата

Въпреки че са предимно на печалба, военните заводи у нас отбелязват силен спад на финансовите си резултати за деветте месеца на тази година в сравнение със същия период на миналата година, показват финансовите им отчети. "Авионамс" отчита печалба от 332 хил. лв. за деветмесечието на годината, която обаче спрямо миналата година е спаднала 3 пъти, като тогава е била 1,089 млн. лв. Дружеството обаче е намалило задълженията си с над 1 млн. лв. и му остават 10,8 млн., основно по търговски заем към ДКК. Значително по-голяма печалба имат Вазовските машиностроителни заводи - 5,1 млн. лв., която обаче също е спаднала в пъти спрямо година назад, когато е била 18 млн. лв. Това се обяснява с пандемията, но въпреки нея ВМЗ продължават да изпълняват ангажиментите

към клиентите си, се посочва в доклада на дружеството. То си поставя за цел и въвеждането на нови технологии и оптимизация на производствения процес, за да намали себестойността на продукцията.

Печалбата на "Кинтекс" е още по-голяма - 11 млн. лв., като спадът е с около 7 млн. спрямо година назад. "Еко антрацит" обаче отчита загуба за деветмесечието в размер на 9,6 млн. лв. Според доклада на дружеството тя се дължи на дейности, извършени със средства от собствения му капитал. "Екоинженеринг" също е на загуба, но само със 7 хил. лв. "Ел Би Булгарикум" е на печалба от 7,3 млн. лв., като тя се запазва в почти същия размер спрямо деветмесечието на миналата година. Почти целият размер на приходите на предприятието са от продажби. 565 хил. лв. пък е загубата на "София Тех парк".

БНБ обяви наличните възпоменателни монети

Поради засиления интерес Българската народна банка (БНБ) ще публикува всеки първи работен ден от месеца данни за наличностите от възпоменателни монети, предназначени за продажба на касите на БНБ, съобщиха от институцията. Преди дни пред БНБ се извиха огромни опашки за новата медна възпоменателна монета на тема "150 години от рождението на Панайот Пипков" от серията "Български творци". Цената ѝ е 36 лева, тя е с номинална стойност от 2 лева и на едната ѝ страна е изобразен портрет на Панайот Пипков върху силует на цигулка. За продажбата ѝ пред централната банка ѝ се извиха 5-часови опашки от мераклии да я притежават. Нито един на опашката не се беше наредил, за да я подарява. Повечето хора искаха просто

СНИМКА БГНЕС

Дълга опашка се изви пред БНБ на 15 ноември за новата възпоменателна монета тема "150 години от рождението на Панайот Пипков" от серията "Български творци"

да изкарат едни бързи 50-100 лева. На вторичен пазар монетата вече върви по 150-160 лева, има и сделки за 200 лева.

От новите данни на БНБ става ясно, че най-малка наличност има от серията от златна, сребърна и платинени монети "Асоцииране на Република

България към европейската общност", "Теодор Стратилат", "Азбука" и "Десислава" от 1993 г. Такива са останали само 4 монети. Едва 12 монети пък са налични от "Св. Петка Българска" от серията "Българска иконография", а 21 монети - от "Екзарх Антим I".

Въглеродните емисии поскъпнаха до близо 70 евро за тон

Цената на въглеродните емисии достигна рекордно високи стойности, показват данните на водещата борса ICE Emdex. Котировките на емисиите вчера започнаха от 69,88 евро за тон, което бе и най-високата цена за последните три месеца на борсата. Малко след това леко се понижиха до 69,35 евро. В началото на месеца световните лидери на климатичната конферен-

ция в Глазгоу постигнаха споразумения за намаляване на емисиите на метан и спиране на обезлесяването, давайки тласък на усилията за борба с климатичните промени. За пръв път в 26-годишната история на срещите на ООН за климата бяха изрично споменати "изкопаемите горива", както и необходимостта да бъдат спрени субсидиите за тях, равняващи се на 5,9

трилиона долара за 2020 г. Решението предвижда и поетапно да се намали изгарянето на въглища.

Както е известно, цената на тока от въглищни централи пряко зависи от цената на въглеродните емисии. Междувременно с почти 20 лв. поскъпна само за ден един мегаватчас на борсата електроенергията в сегмента "ден напред", сочат дан-

ни на Българската независима енергийна борса. След като в неделя с доставка за понеделник цената в сегмента бе 504,30 лв. за мегаватчас, за вторник тя достигна 524,26 лв. У нас най-високата цена на пиковия ток, изтъргуван в сегмента "ден напред", е 645,48 лв./МВтч за времето между 19 и 20 часа, а най-ниската от 310,60 лв./МВтч е между 03 и 04 часа.

СНИМКИ БГНЕС

Служител от доминиканската армия надзирава автобус с 52 мигранти от Хаити. Бежанците ще бъдат върнати обратно в страната си. Властите твърдят, че през последните месеци са били репатрирани хиляди нелегални граждани, сред които стотици бременни жени. Доминиканската република е най-близкото място, където могат да имигрират, защото с Хаити се намират на един остров

Италия и Франция подписват знаков договор

Рим и Париж засилват сътрудничеството си във всички области

Френският президент Еманюел Макрон ще посети Рим тази седмица, за да подпише нов договор с Италия, затвърждавайки връзките между двете основателки на ЕС в момент, когато блокът е в процес на промени. За това съобщават световните медии. В четвъртък той ще подпише споразумение с премиера Марио Драги и държавния глава Серджо Матарела, а в петък ще се срещне с папа Франциск поради скандал за злоупотреби с деца на френската католическа църква.

Двете средиземноморски сили, обвързани с историче-

ски, културни и езикови връзки, отдавна са близки, като през последните десетилетия отношенията им се подсилват от ключовата им роля в ЕС и военния съюз НАТО. По договора се работи от 2017 г., но той беше замразен с идването на власт в Италия през 2018 г. на тогавашното антисистемно Движение “Пет звезди” и антиимиграционната и евро-скептична партия Лига, чиито лидери открито критикуваха Макрон и подкрепиха протестното движение на “Жълтите жилетки” във Франция.

Според кабинета на Макрон, новият договор има за цел да засили сътрудничеството във всички области: от външната политика, отбраната и сигурността, до миграцията, икономиката, научните изследвания, културата и трансграничните въпроси. Италиански правителствен източник заяви, че документът, (който ще бъде подписан само няколко седмици преди Франция да поеме ротационното председателство на ЕС през януари), ще има “символична стойност” в момент на промени на континента. “Трябва да структу-

рираме френско-италианските отношения..., не знаем какъв ЕС ще имаме след петдесет години”, каза Джузепе Бетони, професор в университета “Тор Вергата” в Рим. Ученият има предвид Брекзит и разногласията между либералните демокрации в съюза и източните им съседи, които разтърсиха блока. В Италия също така отдавна има раздражение, че е изоставена от европейските си съюзници да посрещне десетките хиляди мигранти от Северна Африка, които пристигат по бреговете ѝ всяка година.

Йенс Шпан: Германия е на прага на пълен локдаун

Германският здравен министър Йенс Шпан заяви, че страната не може да изключи въвеждането на нови локдауни на фона на скока на инфекциите с КОВИД-19. Ситуацията в някои региони е “много, много тежка” и може да са необходими такива мерки за ограничаване на разпространението на коронавируса, подчерта той в интервю за местно радио. Според него евентуалното налагане на ново затваряне ще се решава регион по регион. Тежко засегнатите от заразата Саксония и Бавария вече предприемат мерки като отмяна на коледните базари. Няма места в болниците.

Седемдневната заболеваемост достигна 399,8 на 100 000 души спрямо 386,5 в понеделник, показват данни от Института “Роберт Кох” за инфекциозни заболявания. Броят на смъртните случаи достигна общо 99 124 от началото на пандемията. Шпан предупреди, че “до края на зимата всички германци вероятно или ще бъдат ваксинирани, или възстановени от КОВИД-19 или ще умрат”. Той призова народа да се имунизира и да получи бустерни дози, като заяви, че има “достатъчно ваксини”. Според него и двете ваксини - тези на “Пфайзер” и на “Модерна”, са налични в страната и са ефективни срещу коронавируса. Доставени са шест милиона дози на ваксината на “Пфайзер”, като още два до три милиона пристигат през следващите седмици.

Португалия се отказва от въглищата

През почивните дни Португалия затвори последната си въглищна електроцентрала, с което сложи край на използването на този материал за производство на електроенергия, предаде Си Ен Ен. Това се случва 9 години преди заложената от страната цел, да прекрати използването на изкопаеми горива до 2030 г.

В изявление на екологичната група “Серо” се казва, че централата Пего е била вторият по големина източник на въглероден диоксид в държавата. Съществуват обаче опасения, че сега тя ще бъде преустроена за изгаряне на дървени пелети. “Да се откажем от въглищата, за да преминем към следващото най-лошо гориво, очевидно не е решение. Вместо това трябва да се съсредоточим върху бързото увеличаване на капацитета ни за възобновяема енергия”, коментира Франшишко Ферейра, президент на формацията.

60-70% от електроенергията в Португалия се произвежда от възобновяеми източници, но страната все още разчита на вноса на изкопаеми горива, за да задоволи общите си енергийни нужди.

Припомняме, че Белгия, Австрия и Швеция са другите три европейски държави, които вече са спрели изцяло използването на въглища за производство на електроенергия.

НАКРАТКО

Антиваксер в Австрия почина от КОВИД

55-годишен австриец е починал, а други са в интензивно отделение, след като са посетили “коронавирус партита” в опит да се заразят с болестта, пише “Индипендънт”. Твърди се, че най-малко трима души, включително дете, са хоспитализирани в алпийския регион Болцано в Италия, след като са се заразили с вируса на подобни събития. Районът е силно засегнат от зимната КОВИД-вълна.

Опозицията осъди разговорите между Лукашенко и Меркел

Ръководителят на беларуската опозиция Светлана Тихановска призова министрите на ЕС “да се въздържат от всякакви контакти” с президента Александър Лукашенко. Тихановска описа разговорите на германския канцлер Ангела Меркел с него като “много страни”. Миналата седмица двамата разговаряха по телефона два пъти, като обсъждаха мигрантската криза и се споразумяха да поддържат контакт.

В Италия арестуваха 40 членове на нигерийската мафия

Полицията в италианския град Каляри задържа 40 членове на нигерийската мафия, които нелегално са изпращали в Африка пари в брой, предадоха медиите. По случая се разследват общо 120 лица. На Ботуша африканските престъпници се занимават с проституция и трафик на жени. Част от парите са изпращани в кутии за макаронени изделия и в дръжките на куфари. В Нигерия средствата са инвестирани в недвижими имоти.

Байдън ще се бори за втори мандат

Президентът на САЩ Джо Байдън възнамерява да се кандидатира за втори мандат през 2024 г. Това заяви на брифинг за журналисти прессекретарят на Белия дом Джен Псаки. “Да, това е намерението му”, потвърди тя.

На 64-я ден от изригването си вулканът Кумбре Виеха на испанския остров Ла Палма продължава да отделя много серен диоксид, застрашавайки здравето на живеещите наблизо. Заради огромното количество пепел и прах летището в Ла Палма вече трети ден не работи, а полетите са отменени или пренасочени

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

- Е, РАДЕВ Е ПРЕДПОСЛЕДЕН НА ИЗБОРИТЕ...

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

СВЕТОВЕН ДЕН НА ТАНЦА. Празнува се от 1982 г. по инициатива на ЮНЕСКО. Датата съвпада с рождения ден на френския балетмайстор Жан-Жорж Навер - реформатор и теоретик на хореографското изкуство, известен като "бащата на съвременния балет".

1859 - ИЗЛИЗА ОТ ПЕЧАТ "ПРОИЗХОД НА ВИДОВЕТЕ" НА ЧАРЛЗ ДАРВИН (1809-1882). Английският биолог и естествоизпитател е основоположник на теорията за еволюцията. Първото издание се изчерпва за един ден, независимо от критиките, които се отправят към концепцията за естествения подбор. Според Дарвин еволюцията е резултат от взаимодействието на факторите изменчивост, наследственост и естествен отбор. В резултат на наследствената изменчивост и естествения отбор се образуват нови видове.

1896 - РАЖДА СЕ ЦАНКО ЛАВРЕНОВ, ХУДОЖНИК (УМИРА 1978 Г.). Няма завършено академично художествено образование, възпитаник е на Френския католически колеж "Свети Августин", посещава частно рисувателно училище "Св. Анна" във Виена. Първите му творби са в традицията на средновековната миниатюра - пейзажи от Стария Пловдив и Рилския манастир. Освен като художник, се изявява и като художествен критик. Има самостоятелни изложби в Прага, Будапеща, Варшава, Берлин и Москва. Националната художествена гимназия в Пловдив носи неговото име.

1916 - УМИРА ХАЙРЪМ МАКСИМ, БРИТАНСКИ ИЗОБРЕТАТЕЛ ОТ АМЕРИКАНСКИ ПРОИЗХОД (Р. 1840 Г.). Създател на един от най-знаменитите модели картучница - "Максим". Освен като изобретател на оръжия, е познат и с изобретения от него ментолов инхалатор за лечение на бронхиална астма. В последните години от живота си се занимава с разработката на летателни апарати.

1929 - ПЪРВО РАДИОПРЕДАВАНЕ В БЪЛГАРИЯ. Група софийски радиолобители инженери начело с техника Георги Вълков (на снимката) построяват 60-ватов радиопредавател в Инженерната работилница в София и осъществяват първите радиопредавания. На 25 януари 1935 г. цар Борис III подписва указ, с който радиоразпръскването в България става държавна собственост.

1966 - УМИРА КАТЯ ПОПОВА, ОПЕРНА ПЕВИЦА - СОПРАНО (Р. 1924 Г.). Загива при самолетна катастрофа на български самолет край Братислава заедно с останалите 81 души на борда. Артистичната ѝ кариера е краткотрайна, но блестяща - над 20 роли, 600 представления, гастрол в повече от 20 страни, множество заслужени награди.

1991 - УМИРА ФРЕДИ МЕРКЮРИ, БРИТАНСКИ ПЕВЕЦ И КОМПОЗИТОР (Р. 1946 Г.). Фронтмен на група "Куин", която след смъртта му се разпада, но по-късно отново се събира. Рожденият му име е Фарук Булсара, роден е на о. Занзибар. Най-успешният хит на групата е "Bohemian Rhapsody" (1975), заема първо място в класацията на Великобритания девет седмици. Издава с "Куин" 18 дългосвирещи плочи, има и самостоятелни албуми, сред които е "Барселона" с оперната прима Монсерат Кабаие.

За държавата

От стр. 1

До часове ще се събере и новият парламент. Изкушението за демагозите е голямо. Ще има камери и пряко предаване, ще има трибуна и почти неограничено време. Ако обаче и един ден бъде пропилян в надприказване, лозунгарство и пъчене - резултатът ще е близък до самоубийство.

Българите вече не искат да знаят кой е по-по-най. Не искат законопроекти, които са почти идентични, да събират прах в деловодството, докато в пленарната зала тропат по

банките и търсят майката и бащата на злото. Още един парламент, превърнат в предизборно студио, ще е пагубен за държавата. Още едно правителство с хоризонт "до следващите избори" ще ни струва животи, съдби и международна изолация. И рискува да приключи с уличен метеж.

Управлението на държавата не е маркетингова стратегия с презентация на слайдшоу. Красиво опакованият продукт е за пред камерите. Думите трябва да се претворят в дела и то спешно, разумно, работещо.

Отговорността е на всички, които ще влязат след ден-два в Народно събрание. И на тези, които ще седнат в министерските кресла. Нито една излишна дума няма да бъде подмината, нито една грешка няма да остане незабелязана или простена. Кошницата, с която тръгват, е препълнена. И затова ще е толкова трудно, че изглежда почти невъзможно. Народът го поиска - след третите избори тази година. Следващия път няма да се разходи до урните, а отново ще излезе по улиците.

А натиканите в ъгъла

Борисов и ГЕРБ ще използват всеки ден и всеки час, за да го играят безпринципна, манипулативна, брутална опозиция. Ще хвърлят кал, ще мажат, ще мачкат. Това, знаем, го могат. Дори вчера не се посвениха да превърнат човешката трагедия в политическа агитация. Те няма да простят изчегъртането.

Народът пък няма да прости управленско безсилие. Още по-малко политическо его и популистко нищоправене. Всички камери са включени и всички погледи са вперени. Време е за държавници, за да я има държавата.

Показно

Деси ВЕЛЕВА

Като не може да направи столичани щастливи и доволни от вида и управлението на града, Столичната община реши да внесе светлина в живота им съвсем директно - с хиляди лампи. Те ще светнат около НДК преди Коледните

празници, за да осветят душите на софиянци... на една доста висока цена. 140 000 лева, предназначени първоначално за Новогодишния концерт, ще се пренасочат за лампички и снежинки, с които управляващите в общината ще се опитат да внушат на хората, че всичко в града им блести. Стотиците километри кабели, които ще опашат дърветата, пилони и стълбове, трябва да прикрият мръсотията, праха, сивотата, които следват всички през цялата останала част от годината. С блясъка си светлинните инсталации ще целят да заслепят всички

ки виждащи, че по улиците има дупки, тротоарите пропадат, паметници на културата се рушат, а въздухът често не става за дишане.

И понеже от ГЕРБ много са се загрижили за душите на хората и депресиите по време на пандемията, можеха да намерят по-полезен и индиректен начин да ги ошастливят. 140 000 лева над предвидения бюджет за мигащи светлинки не е най-адекватният, а само най-простиет начин да "ошастливиш" софиянци. Със сигурност има много нуждаещи се сфери, които ще са доволни да получат нещичко, за да

им просветне.

Управляващите в общината обаче следват философията на живот на благородниците в средните векове, които вместо да се къпят, се заливали с парфюми. Та и в София така - вместо да се инвестира ефективно за по-красив и поддържан град, той се осветява празнично и извънредно с хиляди левове, за да се прикрият дефектите. Какво остава замаскирано зад коледното настроение всеки добре знае. И ще го види още по-добре през останалите месеци на годината, когато няма да се харчат показно паднали от небето средства.

Ще стане ли България нормална държава?

В новия парламент не трябва да се проиграе шансът да се спасим от бедността и от модела на ГЕРБ

Не може да се примирим, че страната ни, която е част от ЕС, се отличава от нормалните европейски държави. Това особено се прояви през т.нар. преходен период с безпрецедентните и абсурдни решения на политиките. Ако се вгледаме в историята, винаги, когато България е изпадала в тежко положение, то се е дължало на неразумни решения на политиките и на управляващите. Въпреки че сме дали на света много таланти, като че ли не ни достига интелект да поддържа-

ме нормално развитие.

Няколко примера. Стефан Стамболов има най-голяма роля начело на държавата ни да застанат немските владетели и да я управляват цели 65 години, през които България преживява две национални катастрофи, откъсване на територии, непосилни репарации, непомерни страдания на народа, много жертви. Богдан Филев, който оглавява прохитлеристко правителство, вкарва България в Тристранния пакт, у нас се наста-

нява 560-хилядна хитлеристка армия, жестоко се преследва партизанското движение, въвеждат се жестоки репресии над евреите. Как завършва дружба-та ни с фашизма, всички знаят.

След Девети септември 1944 г. България става индустриална страна, с модерно земеделие, с върхови постижения в различни сектори на икономиката, със социална политика в името на хората. Появилите се след 1989 г. “демократи” оплюха социализма, обявиха го за

престъпен, разгромиха икономиката, селското стопанство, образованието, културата. И превърнаха България в най-бедната страна в ЕС.

Олигархичният модел на Бойко Борисов, грабежите, кражбите докараха ужасяващо неравенство между бедни и богати, но наплодиха най-много милионери на глава от населението. Това разедини нацията, а не президентът Румен Радев, който подкрепи бедстващите българи. Впрочем, у нас има остро противопоставяне на леви и десни, мразещите социализма шестват по телевизии, радиа и в пресата. Най-големият ни проблем е да се спре омразата, да не се пренаписва историята с “турско присъствие” и “нямало е фашизъм”, да се спре престъпното обработване на младите. Стигнахме до хаос и бъркотия, до невъзможност да се решават проблемите на държавата и на хората.

Сега в парламента влязоха седем партии. Разнопосочните мнения също ще затруднят създаването на стабилно правителство и най-вече - създаването на политики в полза на хората и на държавата. Мнението на новата партия “Продължаваме промяната”, че няма ляво и дясно, означава, че по-скоро има само дясно, защото те говорят за сдържане на публичните разходи, за запазване на плоския данък и на сегашното равнище на данъците, което е в полза на богатите, данъчната тежест е прехвърлена върху бедните. В Г-20 вече два пъти говорят корпоративният данък да не е по-нисък от 15%, при нас е 5%. Не се ли приеме данъците да бъдат както са в другите държави, трудно ще бъдат решени проблемите за премахването на бедността, а значи и за премахването на модела на ГЕРБ.

Трябва най-после тези, които влизат в парламента, да бъдат отговорни, да мислят как ще се решават проблемите. Това сега е най-важното нещо и шансът не трябва да се проиграе, защото България не заслужава да бъде в такова окаяно състояние и да бъде определяна като страна от Третия или Четвъртия свят!

■ Владимир АРСЕНОВ,
д.ик.н., Монтана

ОТЗВУК

За Крим и Русия

Покрай президентските избори отново бе натрапена много активно темата за полуостров Крим и неговата държавна принадлежност. Не, няма да коментирам исторически Крим кому принадлежи и какъв е основният етнос на населението. Ще се опитам да погледна към въпроса от друг ъгъл.

Нека приемем тезата, че присъединяването на Крим от страна на Руската федерация е насилствено, нищо че е след еднозначен референдум на населението там. Но ще попитам: на вас не са ли ви известни по света други територии, заети насилствено, без някой да е поискал тези територии да се върнат?

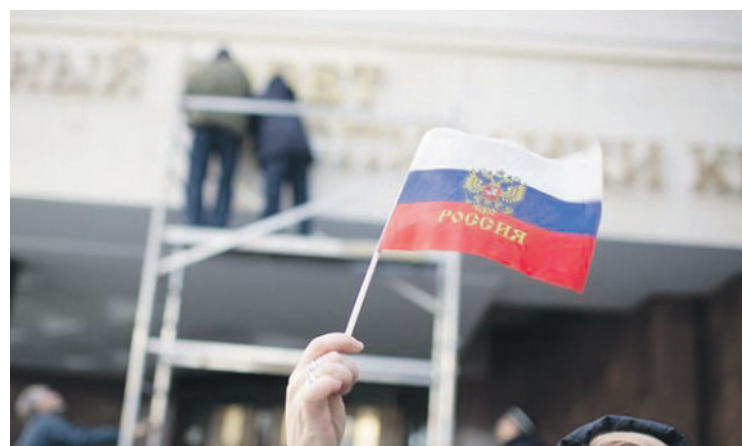
Годината е 1876-а. В Цариград се свиква т.нар. Цариградска конференция, на която се обсъжда на кои територии от Османската империя живеят трайно българи. Решенията й са приети от всички държави, но Великите сили веднага казват, че не може евентуално след една бъдеща освободителна за българите

война да се създаде толкова голяма държава. При това - на този важен кръстопът, на Балканския полуостров. Е, резултатът е известен. Дори след Съединението на Княжество България с Източна Румелия България заема около половината от територията, призната на Цариградската конференция. Някой да се е засилил да настоява за връщане на изконните български земи? Единствено с Крайовската спогодба ни се връща Южна Добруджа, но погледнете в интернет този договор, за да видите каква е неговата цена!

Нека да се върнем към нашето време. В края на XX век до нашите западни граници т.нар. косовари решиха, че искат да се отделият от Съюза на република Югославия, защото, видите ли, те са мюсюлмани, част са от албанския етнос и е редно да имат собствена държава. И образуваха известната “Армия за освобождение на Косово” (АОК), след което започнаха своята “освободителна” война. Засилиха се и действията на

сръбската армия за етническо прочистване. Намесиха се САЩ и други страни за постигане на примирие, в ООН бе прието да се изпрати мисия на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа. Скоро след това се увеличи ескалацията на военните действия и от двете страни, намесиха се войски на САЩ и няколко други натовски страни. И в резултат Югославия бе заставена да приеме до някаква степен независимостта на т.нар. Република Косово. Ще задам въпрос: ако сръбското правителство водеше активна проамериканска политика, това щеше ли да се случи? Моят отговор прозира зад редовете, но съм сигурен и за вашите отговори.

Сега да се пренесем през земното кълбо и да отидем в САЩ, в Калифорния. Тази област е откъсната чрез война от Мексико и е присъединена към САЩ. Нека предположим, че някъде в близко бъдеще, да речем в средата на 2022 г., голяма част от мексиканците, живеещи в Калифор-

ния, поискат да се върнат в своето родно Мексико, но със своята територия. И световните телеграфни агенции гръмнат новината: “Образуване на “Армия за освобождение на Калифорния” (АОК). Да, сигурен съм, че това навярно никога няма да се случи. Но да предположим, че се случи. Как смятате, САЩ и неговият президент ще чакат ли Русия и президентът й Путин да наложат чрез ООН действия, подобни на тези в Косово? Отговорът е ясен. Американската армия за миг ще разпердушини АОК и всичките нейни вождове ще отидат да лежат по американските затвори. Може за някои да има и по-тежки наказания.

Завършвам тази своя бележка с думите: Уважаеми дами и господа “демократи” по цялото земно кълбо, и най-вече в България, забравете темата “Крим и Русия”. Дори и да продължите с неистовата злоба към руския народ и към Путин, към “русофилиите” в България, тези приказки нямат своята реална историко-политическа основа. Защото в противен случай Великите сили и ООН ще трябва да преначертаят политическата карта на света.

Смятате ли, че това е възможно сега или в бъдеще?

■ Румен ТОТЕВ, кап. I ранг о.з.

Прекосихме границата между България и Македония. В съзнанието ми нахлуха отделни стихове на Иван Вазов, в които той поетизира драмата на България от несправедливия Берлински договор.

*“...нас свързва минало страдално,
еднаква кръв, език, съдба,
и дух, и нещо нераздялно...
И цяло бъдеще с борба.”*

**Из “Преградите на България”,
1883**

Луко Захариев преди време преиздаде “Песни за Македония”, където помести и позабравения цикъл “Македонски сонети”. Може би затова, че тогава трябваше да представя пред публика тази книга, днес хаотично и натрапчиво се събуди у мен незабравимите стихове на Вазов.

В тях сякаш чувах стенанието на българската душа по съдбата на нашите събратя. В “Па шта си ти?”, което на книжовен език означава “Какъв си ти?”, Вазов завинаги заклеява сръбския престолонаследник Александър I, който удря плесница на момиченце в Македония, задето е отговорило, че е българче.

*“Но ти пази се, прав ответ не давай.
Кажси се португалец, кюрд, сириец,
лапонец, негър, циганин, индиец -
но българин се само не признавай.”*

Из “Па шта си ти?”, 1913

или

*“Не даваме я, не - земята мила,
земята на светите ни отци.
Не даваме праха на Самуила,
ни славата на двамата светци!”*

*Тя наша е! Тя с нази е носила
открай ярем и търнови венци,
да, наш е Солун, Шар, Пирин и Рила
и песните на нейните певци.*

*Не даваме, тъй как не бихме дали
завета на бащите си заспали,
зеницата на нашите очи!*

*Не даваме, дор бог стои отгоре,
дори в онез гори, поля, простори
светото слово българско ечи!”*
“Не даваме я!”

Предговора на книгата Захариев завършва така: “Има различни версии за смъртта на Вазов, но аз приемам най-сигурната - сърцето на поета не издържа и се пръска, след като е изгубило своята мила Добруджа, жална Тракия и още по-жална Македония. Останалото са легенди.” Събитията от 1885 г., Балканската и Междусъюзническата война, Европейската вдъхновили поета да напише тези стихове, са вече история. Дали това е национализъм не знам, но едва ли има българин, който, четейки стиховете на поета, да остане спокоен, да не бъде заразен от неговата молитва към св. Климент, от неговата болка по мъртвите долини “при Охрид, Дрин, Бабуна, при Битоля, Шар, Велес”... С такива родолюбиви мисли пътувах към Скопие.

За втори път отивах в столицата на новосъздадената република. През юни 2003 г. бяхме поканени в посолството ни по повод 155 години от рождението на Христо Ботев заедно с Боян Ботьов, председател на фондация “Хр. Ботев”, и журналиста Александър Ангелов. Имаше доста българи, любопитни да чуят какво ще им предложим около биографията на поета-революционер и от гениалните му стихове, които трябваше да изпълня.

Пътуването ни преди години беше с кола и, улисани в разговори, не усетихме кога се озовахме пред посолството. Тази година обаче, натоварени в бусче, бяхме повече хора, имаше и непознати, общуването ни беше ограничено и затова пътувах мълчаливо, загледана през

Минаретата

Джуни АЛЕКСАНДРОВА

прозорците. Многобройните стърчащи минарета на джамиите в Скопие отдалече грабнаха вниманието ми. Бяха пръснати навсякъде, сякаш навлизаме в мюсюлмански град. Споделих впечатлението си с някои от спътниците. Заехме се да търсим с поглед кубетата на църкви, но трудно ги откривахме. Дали защото бяха по-малко на брой или защото минаретата бяха по-високи от всичко наоколо, с нарастваща горчивина все тях забелязвахме.

Пристигнахме в посолството. За тържественото честване на 170 години от рождението на Васил Левски се проведе кръгла маса в културно-информационния ни център на тема “Васил Левски

теризираше организацията на наситената програма. Още същата вечер се върнахме в България. Прибрах се вкъщи доволна от преживяното, но в съзнанието ми натрапчиво стърчаха минаретата

наричаме.

Страшното е, когато религиите се използват за разделение на хората. На верска основа са се разпалвали и разпалват множество противоречия между ет-

Храмът “Св. Климент Охридски” в Скопие

за гражданските и политическите права на етносите и за равнопоставеността на народите”. Участваха учени и гости от България и Македония. Научен ръководител - проф. Дойно Дойнов. Откри се барелеф на Апостола на една от стените на сградата на дипломатическото ни представителство. Образът е копие от паметника на Левски в София. Фоайето на посолството се изпълни от гости, българи от Скопие и други. Рецитирах “Левски” на Вазов. Местни сънародници дойдоха да ме поздравят, бързаха да се представят с “аз съм българин”, говореха на диалект, като че общувах с хора от Благоевградско, Кюстендилско и други западни селища на България.

Заслуга за добре подредения ден, за неговата празничност, имаше преди всичко посланикът ген. Михо Михов. Искрена съпричастност, вълнуваща отговорност към събитието, загриженост на всички служители от посолството харак-

на Скопие. Веднага споделих “проблема” си с дъщеря ми, а тя: “Какво ти пречат минаретата?”

Бях забравила собствените си принципи на хуманност, на толерантност и разбирателство? Как бях допуснала да се зародят в душата ми такива нелепи мисли към символи на друга религия? Нали мюсюлманите също трябва да имат своите храмове, където да се помолят, където да се изповядват, където да черпят вяра в доброто на човека. Техният Пророк е казал: “Нито един от вас не вярва [истински], докато не обича за своя брат онова, което обича за себе си.”

Всички вярващи - християни, мюсюлмани, юдеи, будисти..., търсят отговори на въпроси, свързани с темите за съзидаване, смърт, отвъдно, етика и душа; стремят се към духовно израстване чрез молитва, вяра и любов; обединени са от мъдростта и познанието на единния и всеопрощаващ Бог. Независимо как го

носи, между народи, избухвали са и избухват войни, загивали са и загиват хиляди деца, жени, младежи, старци... Няма религия, която да подтиква последователите си към подобно безумие. Няма учение, което да поощрява омраза, ненавист, мърс... За да наложат своето его и воля, появяват се властолюбци, които използват глада, бедността, невежеството, за да хвърлят хората един срещу друг.

Нима красивите църкви или внушителните джамии, построени от талантиливи архитекти, изографисани от неадаминати майстори-иконописци, мозаично украсени от вдъхновени и предани на вярата си творци на изкуството, са виновни за неразбирателството помежду ни?!

Този ден празнувахме 170-годишнината от рождението на Левски и неговия саможертвен стремеж и идеен принос за “съгласието, братството и свършеното равенство между всички народности”.

Рискове застрашават Европейския съюз с крах

Европа навлиза във всестранна криза, въпросът е какво поведение ще има България

Лъчезар РАДЕВ

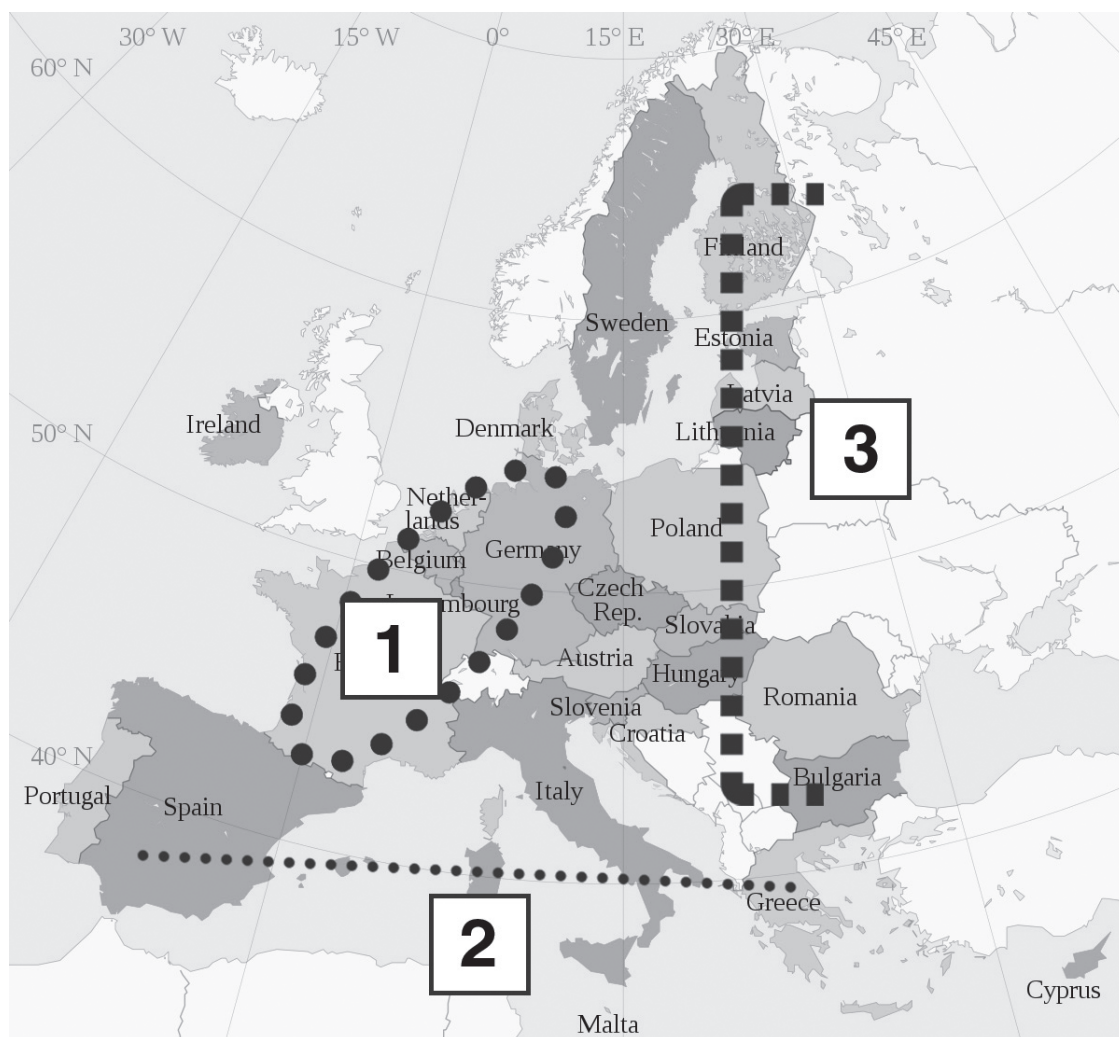
Има няколко основни рискови фактора, които не вешаят дълъг живот на Европейския съюз. Първият: продължаваща и задълбочаваща се икономическа и енергийна криза с последваща масирана продоволствена криза. Вторият: спорадични, но интензивни, миграционни кризи, нарушаващи равновесието на силите в Европа. Третият: нестихващата КОВИД-пандемия и общата неспособност за нейното здравно, икономическо и социално компенсиране. Четвъртият: продължаващо negliжиране на геополитическите промени и движения в света. Петият: липса на спояващ елемент в конструкцията на ЕС. Шестият: бавно вземане на решения по наболели въпроси и проблеми, и оттам - незадоволителни резултати за гражданите на Европа. Седмият: робуване на стари и отживели времето си стереотипи на аналитика и поведение.

Погледнат в по-широк контекст, глобалният риск в момента се определя от факта, че светът се намира в етап на дисперсия на американската хегемония, съпроводена с нарастващо пренебрегване на глобалното ѝ лидерство. Резултатът от това е преминаване през етап на нестабилна глобална йерархия, в която Русия, Китай и отчасти Индия се очертават като стълбове на формиращия се многополюсен свят. В него определяща роля ще има отново

силната национална държава

паралелно с развиващата се икономическа глобална трансгранична свързаност. В контекста на тази линия изпъква неспособността на ЕС за адекватно поведение и решения по повод на глобалната рискова реалност.

От ретроспективен ъгъл, след края на Студената война ЕС можеше да се бори да бъде "втори" в световната ранглиста на силите, но не го направи. Казано по народному: пропусна момента, защото: 1) политическият съюз в рамките на ЕС не можа (и не може) да формира адекватна външна политика

и 2) Европа няма нито силата, нито визията да формира общ отбранителен съюз.

Очевидно, ЕС е "квази-съюз", както го определя проф. Збигнев Бжежински, който непрекъснато тъне в проблеми, кой от кой по-остри и по-трудно решими. С една дума, Европа си остана и продължава да бъде

американски протекторат

дори и не "младши партньор" според американската класация на отношенията. Именно поради горните две обстоятелства ЕС се вълече и продължава да се вълечи във всички американски и натовски прищевки и войни в Близкия изток и около него. В резултат на това днес Европа е изправена пред поредната бежанска вълна, която няма да бъде последна. Напротив.

Както се вижда от картата, Европа може геополитически да бъде разделена на три основни области.

Средната област (1) обхваща само Германия и Франция. Понастоящем Германия се смята за "локомотив" на Европа, а Франция изпитва забележими трудности да върне статуса си на велика държава. На Париж обаче отчаяно му липсват лидери, които да изведат единствената в Европа ядрена

държава в подобен ранг. И двете държави са наясно, че добросъседските отношения трябва да бъдат запазени. Това е целесъобразно предвид турбуленциите, през които преминава (и ще преминава) Европа. В бъдещите 10-15 години обаче и двете ще продължат да битуват в руслото на остатъчната си глобална сила.

Основният външнополитически проблем за Франция ще остане Англия, защото Франция се очертава като мигрантски коридор през Ламанша. Това допълнително ще изостря отношенията между двете страни.

Германия развива обесивно-компулсивна невроза, главно под влиянието на САЩ,

по отношение на Русия

Лечението ще бъде трудно, но в края на краищата успешно. "Северен поток 2" ще започне да функционира, защото и Германия, и Европа, и Русия имат стратегическа изгода от това. В края на краищата Берлин ще осъзнае, че му е необходимо завръщане към основите на политиката на Бисмарк към Русия. Това може да стане само при наличието на силен канцлер с историческо и стратегическо мислене.

За Русия това е най-добрият вариант, а Китай ще разчита на продължаващо развитие на отношенията по мегапроект

та "Един пояс, един път" (ЕПЕП). За Пекин превръщането на Германия в стоков европейски хъб е тактически изгодно. То ще увеличи геополитическата тежест и на двете страни на европейската арена.

Както се вижда от картата, южната част на Европа (2) обхваща Испания, Италия и Гърция. Тя е по-лабилна и неустойчива, но пък има очевидно географско предимство, изразяващо се в пряк достъп до Средиземно море.

Лабилността и неустойчивостта е не само икономическа, но и рискова за сигурността на континента. Тъй като Източният фланг на Европа (3) ще се капсулира и плътно ограда против мигрантски натиск, ще останат отворени средиземноморските пространства, тоест

натискът ще се изтегли в Южна Европа

От друга страна, проблемите между Гърция и Турция (не само по повод на Крит и Кипър) ще се задълбочат на основата на "ресурсния национализъм". Ето защо за Гърция ще бъде от особена важност да си осигури надежден тил. Въпросът е как ще постъпи Турция с мигрантите на нейна територия? Нищо чудно в определен момент контин-

гентът да се окаже стратегически активен. За момента обаче това е запасен вариант, чието реализиране очевидно зависи от много фактори. Анкара обаче няма да забрави "въртележките" на Европа по повод приемането на Турция в ЕС, независимо от финансовата инжекция, която получава.

Германия и Франция могат да разширят влиянието си в две направления - към Испания (за Франция) и към Полша (за Германия). Второто направление обаче е по-малко вероятно, предвид историческите наславания и непоносимостта, но и поради това, че САЩ ще използват връзката Полша-Украйна за натиск срещу Русия и Беларус, което е твърде очевидно, за да бъде пропуснато.

Източната дъга (3) ще остане "високоволтова" дъга на противопоставяне на НАТО срещу Русия. За Средна Европа тя е стратегически удобна, защото е санитарен кордон, но за самите страни от дъга 3 разположението им може да се определи като стратегическо неудобство: превръщат се в

„прифронтови държави“

От друга страна, всички членки на ЕС - от Естония до България включително, са икономически колабирани и не се вижда бърз път за тяхното съживяване. Те очевидно ще разчитат на НАТО, в резултат на което услужливо ще предоставят територията си за евентуални действия против Русия.

Що се отнася до България, количеството вътрешнополитически задачи нараства лавинообразно. Те са безпределно ясни.

Във външнополитически план страната се нуждае от няколко реанимационни стъпки:

1) Инвазивна политика с цел размразяване на дипломатическите и икономическите отношения с Русия.

2) Инициране на двустранен диалог с Китай за включване в мегапроекта ЕПЕП, оповестен от Си Дзинпин през 2013 г.

3) Организиране на международни срещи (дипломатически и научни) по глобални въпроси, например - Близкия изток и арабско-израелския конфликт, иранската ядрена програма, китайския мегапроект "ЕПЕП" и ролята на Западните Балкани в него, Евразия и ролята на Русия в нея, Турция и предизвикателствата пред политическото и регионалното сътрудничество и др.

В заключение: Европа навлиза във все по-дълбока във все-странна криза - икономическа, социална, политическа, демографска, мигрантска и военна, изходът от която е лесно прогнозируем и се нарича провал. До 3-4 години той ще бъде факт. Въпросът е какво ще направи България дотогава?

Пъзльовците под портрета на Левски

Ако ни управляват в наш ущърб, то е защото не искаме от кандидатите за властта да се явят на избори с цялостен проект за Посоката

Славчо КЪНЧЕВ*

“Идеализмът е благородната тога, която политическите джентълмени наметват върху своето желание за власт.”

Олдъс Хъксли (1894-1963), английски писател

Нима не е нелепо, тревожно, а и трагично в техните проявления, че все още проправят триковете да се представят като виновни за негодите на българските граждани от началото на т.нар. преход досега винаги опонентите на дадена политическа формация. И в никакъв случай функционерите по високите нива на тази същата формация, макар и държали лостовите за държавно управление. Подобни, макар и изтъркани от продължителна употреба, елементарни трикове за манипулиране на масовото съзнание са на всеоружие у всички политически формации у нас.

Те имитират, че улавят интелектуалния и социален копнеж на своите сънародници. Кълнат се, че ще ни поднесат света на сребърен поднос, но същност нямат представа как да изпълнят обещанията си.

Големият им

**съучастник
в будалкането**

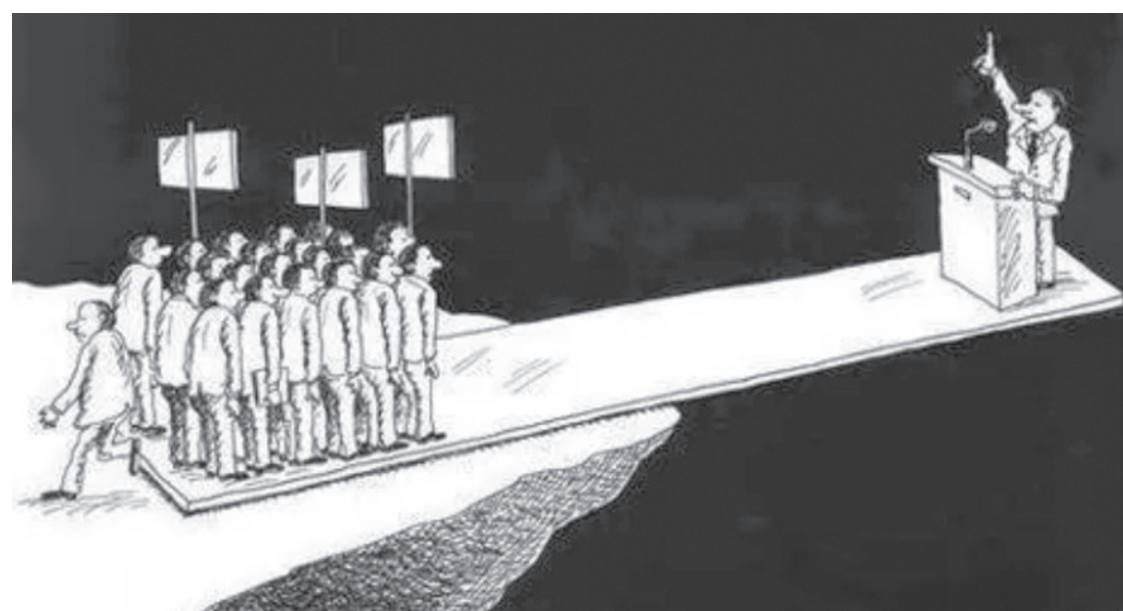
на българските граждани са средствата за масова информация. Те костюмират шарланите в благоприлични одежди и създават у зрителите илюзията за решителност, а задъханите репортажи за незначителни неща, измислената драма в реалити телевизионни предавания ни объркват и заблуждават до такава степен, че не сме в състояние да се ориентираме кое е истина и бихме могли да се кълнем в онова, което изобщо не е истина.

* Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България

Философията на изборния процес е провалена. Тя загуби своя смисъл като възможност за избор между предложени варианти на възможни проекти за социален инженеринг. Често избираме кандидати, които дават обещания, невъзможни за изпълнение. Тук експертите от областта на общественото знание могат да копаят в златна мина по темата “хетеротелия” - подмяна на предизборните ангажименти с различна от тях насочена законотворческа дейност или дори с достигната цел, противоположна на заявената пред избирателите преди вота.

Но без да бъде извършен структурно-функционален

анализ на отделните процеси, когато е наблюдавана хетеротелия, се стига до твърдение, че в нея резултира работата на някаква “друга” сила, която въздейства на социалния логос като отделен, страничен фактор (Б. Менделброт, 1924-2010). Това е опит за ирационално обяснение на социални механизми, какъвто е и подмяната на електоралния вот. Но както пише Карл Маркс: “Общественият живот е живот, практически по същество. Всичко тайнствено, всичко онова, което води теорията към мистицизъм, намиращо рационално решение в човешката практика и в разбирането на тази практика.” Конкретно за обяснението на подмяната на електоралния вот е целесъобразно да бъдат открити субектите, които са облагодетелствани от неспазването на поетите по време на предизборни кампании ангажименти пред суверена.

Ето че на практика общественният договор се оказва по отношение на суверена долнопробна стока, чието съдържа-

ние катастрофално се различава от рекламния етикет. В този случай цената на общественото съгласие обективно се оказва прекалено висока за суверена в сравнение с облагите. При това положение пред индивида има две възможности: или да търпи и да страда, или да се опита да промени условията на договора чрез сила или по мирен път. Ето къде е втората задача на критическата теория: да посочи пътищата за прогресивна социална трансформация чрез разбиване на индивидуалистичната конструкция на либерализма, налагана на отделния индивид, чийто потенциал за противодействие да бъде ома-

**общественият
договор у нас**

представлява приватизиране (без справедлива компенсация!) на правата на суверена в полза на управляващото малцинство. Кремирането на тази въпиеща несправедливост, безкомпромисно и сега, е единствената гаранция, че тя няма да просъществува всегдине и во присне и во веки веков!

Ето защо критиката на концепцията за управление на държавата, извършвано от малцинство, традиционно поставило се извън ефективния контрол от страна на гражданина - суверен, би трябвало да води до “изкуството да не бъдеш управляван по този начин” (Мишел Фуко) и категорично да надмогне примитивното с липсата на напълно оформена политическа визия, която да се предложи на изби-

рателя. Според американската политоложка Уенди Браун (р. 1955 г.): “Критика, която не утвърждава живота, не утвърждава ценност и най-вече не утвърждава възможности в настоящето и бъдещето, разбира се, е възможна; но тя не залага на политическа власт и следователно не може да бъде разбрана като политическа.”

Както пише още през XIX век английският икономист и философ Джон Стюарт Мил (1806-1873): “Правата и интересите на всеки човек или на който и да е човек, са защитени от неспазване, само когато заинтересованият човек сам е способен и по навик е

предразположен да ги защитава... Защитеността на човешките същества от злото, което могат да им нанесат други хора, е пропорционална на способността им да бъдат, и в действителност да са, самозащитаващи се.”

Тази наложителна необходимост от

**самозащита
на гражданското
множество**

от користните попълзновения спрямо неговите фундаментални интереси от страна на управляващия малцинствен псевдоелит е отчетливо видна и във външната политика.

В годините на т.нар. преход от 10 ноември 1989 г. досега ярко се открояват хроническите слабости на българската външна политика - ибрикчийската сервилност, дефицитът на баланс и прагматизъм, на стратегия и тактика при дългосрочното, средно- и късосрочното подреждане на външнополитическите и икономическите приоритети, липсата на национално отговорна парадигма по от-

ношение на международните изяви на България. Този импулсивен хаос във външната политика е върху основата на безпринципно нагаждане към новите партньори и грубо охулване на предишните съюзници.

Апропо, каква е истинската същност на външнополитическата доктрина на новия Голям брат - не фасадно афишираната с цел трупане на репутационни изгоди, а скритата, но като червена нишка преминаваща през цялата история на Съединените американски щати?

На Джордж Вашингтон (1732-1799) - американски държавен деец, главнокомандващ на армията на въстаналите английски колонии в Новия свят срещу господството на английската корона и пръв президент на САЩ (1789-1797), принадлежи външнополитическата концепция: “Когато и да възникне конфликт между европейците, ако ние мъдро и по съответния начин се възползваме от преимуществата, дарени ни от географията, можем, действително, да извлечем изгода от тяхното безумие.”

Има ли промяна във външнополитическите концепции на политиките в САЩ, която да е настъпила за тези близо два века и половина?

В своята книга “Фашизъм. Предупреждение.” бившият държавен секретар на САЩ Мадлин Олбрайт пише: “Казвам на моите студенти, че основната цел на външната политика е елементарна: да убедиш други държави да правят онова, което ние искаме да направят. За тази цел разполагаме с различни инструменти, които варират от отправяне на учтиви искания до изпращане на командоси. Инициативите, които можем да предложим, включват всичко - от похвални думи до кашони със семена или кораби, натоварени с танкове. Ние можем да упражним натиск върху непокорните, като си осигурим подкрепата на съюзници, приятели и международни организации, за да подсилим исканията си. Ако правото (в разбирането на Олбрайт - бел.авт.) очевидно е на наша страна, може да заплашим, че ще подкрепим санкции в икономиката и сигурността или ще ги наложим и после ще ги затагаме отново и отново, ако въпросното правителство откаже да направи онова, което ние мислим, че трябва да се направи. За да съсредоточим умове, може да уредим мирни, но поучителни демонстрации на военни умения в предния двор на страната. Ако обстоятелствата позволяват, можем да използваме тайни подривни средства, така че, когато например бъде изстреляна ракета, тя да се движи встрани, а не нагоре.”

Но този, под чийто портрет малко по дух човечета се напъват да помпат своето самочувствие, окопали се по високите нива на държавната йерархия - нашият Васил Левски, ни е завещал: “От никоя страна (за) нищо се не надяваме и никому за нищо не се молиме. Всичко се състои според нас в нашите задръжни сили. Против тях не може да се противопоставя и най-силната стихия.”

Людмил Ангелов свири Чайковски

*Виртуозният пианист е солист на
Софийската филхармония на 25 ноември
под диригентството на Ян Латам-Кьониг*

Поради затруднения, свързани с КОВИД, известният виолист Жерар Косе няма да успее да пристигне в София за концерта със Софийската филхармония на 25 ноември. На негово място ще имаме удоволствието да слушаме виртуозния български пианист Людмил Ангелов, който ще представи Първия концерт за пиано от Чайковски. В програмата са включени още Увертюра "Римски карнавал" от Берлиоз и избрани откъси от балета "Ромео и Жулиета" от Прокофиев. Диригент на вечерта е маестро Ян Латам-Кьониг, научи ДУМА от Филхармонията.

Едно от най-обичаните произведения на всички времена - Концертът за пиано на Чайковски, впечатлява със своята виртуозност, ефективност, подчертана патетичност и романтично опиянение. Блестящата техника и изключително красивият и завладяващ тематизъм определят музиката и в трите му части. При първото му представяне Ханс фон Бюлов оценява идеите на Концерта с думите "оригинални",

СНИМКА СОФИЙСКА ФИЛХАРМОНИЯ

"благородни", "мощни", "интересни", "изобилни" и пр. С този Концерт, както и с Шестата си симфония, Чайковски се прощава с публиката на последния, дирижиран от него концерт, при

откриването на Карнеги хол в Ню Йорк. От 1958 г. Първият концерт е в задължителната програма на Международния конкурс "Чайковски".

Популярен на петте континента, Людмил Ангелов е изнасял рецитали, камерни концерти и е бил солист на реномирани оркестри, под палката на световноизвестни диригенти. Свирил е в най-престижните зали по света.

Роденият във Великобритания Ян Латам-Кьониг е музикален директор на Нова опера в Москва от 2011 г. и главен диригент на Фландрския симфоничен оркестър в Бурж, Белгия. Има ангажменти с Нов национален театър в Токио, Финландската и Полската национална опера, Държавния театър в Сантяго. Музикален директор е на Вроцлавската филхармония и на Певческия фестивал "Вратиславия". Артистичен директор е на Cantiere Internazionale d'Arte в Монтепулчиано, на Младежката филхармония "Яначек", оркестъра в Порто, Театро Масимо в Палермо, Orquesta Filarmonica de la UNAM в Мексико сити.

Софийската филхармония съобщава, че вече няма възможност за организирана мобилна лаборатория на място в залата и всички, които нямат Зелен сертификат, трябва сами да се погрижат за своето тестване.

Възпитаници на НАТФИЗ спечелиха награди от фестивал в Москва

Класът на проф. Снежина Танковска покори журито и публиката на Международния студентски фестивал (категория за кино и театър) ВГИК - Москва, с постановката на Боян Арсов "Бесове". Студентите на НАТФИЗ влязоха в надпревара с млади творци от Белгия, Испания, Еквадор, Аржентина, САЩ, Великобритания, Израел, Швейцария, Канада, Сингапур, Мексико, Франция и др., за да спечелят Голямата награда в театралния раздел на форума. Крис Захариев отнесе специалния диплом на професионалното жури за "Един асансьор разстояние" във филмовия раздел на Международния студентски фестивал - ВГИК, научи ДУМА от академията.

Наградите от последното издание на фестивала са своеобразно продължение на традицията през годините. През 2017 г. Гран при беше

СНИМКИ НАТФИЗ

присъдена на дипломния филм на Боя Харизанова "Изпит". Следващата година класът на проф. Иван Добчев получи Грамота за интегри-

ране на сложните теми на модерността в пиесата "Изгубеното поколение", в постановката на д-р Сава Драгунчев. През 2019 г. възпитани-

ците на доц. Александра Хонг спечелиха с "1001 страсти" - "For elastic embodiment of classical world literature motives".

VR месец ноември - изкуство във виртуална реалност

Ноември се превръща в месеца на върховите технологии и изкуство със събитията от програмата на София VR фест. По примера на едни от най-известните световни кинофестивали, организаторите от VRlab BG имат за цел да представят изкуство във виртуална реалност. В рамките на събитието зрителите ще

могат да се докоснат до произведения от цял свят, среща с авторите и обучение по VR кино, научи ДУМА от Елица Пенова.

В съпътстващата програма може да се открият анимационни филми за най-малките зрители, още много кинозаглавия, както и интерактивни преживявания,

свързани с наука, образование и култура.

Ако никога не сте опитвали да видите света през очила за виртуална реалност - може да го направите на 26-27-28 ноември в зала 4 на НДК, канят организаторите. Билети се продават на касите на НДК и на онлайн платформата <https://www.tickets.ndk.bg/> Съорганизатори на фестивала са продуцентите от "Рубекула", НДК, Френският институт и "Киномания". Фестивалът се организира с подкрепата на НФ "Култура".

НАКРАТКО

Фондация „Глобални библиотеки - България“ връчва годишните си награди

СНИМКА ФОНДАЦИЯ "ГЛОБАЛНИ БИБЛИОТЕКИ - БЪЛГАРИЯ"

Церемония, на която ще бъдат обявени и връчени наградите на фондация "Глобални библиотеки - България" за 2021 г., ще се състои на 25 ноември от 18.30 ч. в клуб "Перото". Отличията се присъждат в изпълнение на мисията и целите на фондацията за подпомагане на приобщаването на българските граждани към информационното общество и осигуряването на равен достъп до информация, култура, знание и услуги чрез мрежата от обществени библиотеки в страната. Наградите са в категории: За медиум, в две подкатегории - за национална и за регионална медия; За спомоществовател; За публична институция. Присъждането им е на конкурсен принцип, а селекцията се извършва от петчленно жури от членове на Обществения съвет на ФГББ - проф. Боряна Христова, Снежана Йовева, проф. Владимир Атанасов, Георги Константинов, с председател доц. Георги Лозанов.

**Марти Жиронел
представя в София
„Силата на една мечта“**

Предстои ни вълнуваща среща на живо с нашумелият каталунски писател и журналист Марти Жиронел, носител на наградата "Рамон Люл" за книгата "Силата на една мечта" (излиза на български в превод на Венцислав Иков, изд. "Колибри"). Този издателски проект е финансиран с подкрепата на програмата "Творческа Европа" на Европейската комисия. Авторът ще представи лично книгата си на 25 ноември в "Casa Libri" в София, ул. "Цар Асен" 64, с участието на преводача.

**Интересни истории
за Лист разказва
Анжела Тошева**

Една от най-изявените представителки на българското класическо изкуство - Анжела Тошева, ще ни разкаже интересни истории за виртуозния пианист и композитор Ференц Лист. Събитието е на 25 ноември от 18 ч. в Институт Лист в София, ул. "Аксаков" 16. Входът е свободен, след представяне на сертификата.

СНИМКА ИНСТИТУТ ЛИСТ

ДНЕС	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА	НЕДЕЛЯ	ПОНЕДЕЛНИК
ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО	ПРОМЕНЛИВО
максимални	максимални	максимални	максимални	максимални	максимални
11°C	11°C	14°C	16°C	16°C	16°C

ВИДИН 9°C		ПЛОВДИВ 10°C
СОФИЯ 7°C		РУСЕ 9°C
САНДАНСКИ 11°C		ВАРНА 10°C
ПЛЕВЕН 9°C		БУРГАС 10°C

Облачността над Западна България ще се задържи значителна, на места преди обяд ще има слаби валежи. Над източната половина от страната облачността ще е разкъсана, в много райони до предимно слънчево. Вятърът ще е слаб до умерен. Атмосферното налягане ще е по-високо от средното за месеца.

НИМХ/БТА

ХОРОСКОП

ОВЕН

Ентусиазмът ви е заразителен и отваря всички врати. Великодушието ще ви спечели приятели.

21 март - 20 април

ВЕЗНИ

Само вие можете да разнообразите деня си, защото предстоящите събития не са интригуващи.

24 септември - 23 октомври

ТЕЛЕЦ

Чувствате, че нищо не ви изненадва. Ще се справите с всичко, и то доста бързо. Бъдете реалисти.

21 април - 21 май

СКОРПИОН

Възползвайте се от всяка свободна минута, за да си починете. Очертава се много напрегатен ден.

24 октомври - 22 ноември

БЛИЗНАЦИ

Подходящо време за професионални планове. Бъдете по-предприемчиви и очаквайте големи успехи.

22 май - 21 юни

СТРЕЛЕЦ

С лекота ще осъществите своя идея, върху която работите. Не се колебайте да рискувате.

23 ноември - 21 декември

РАК

На работното си място ще бъдете в стихията си. Всестранно проявяват способностите си.

22 юни - 23 юли

КОЗИРОГ

Възможно е да ви измъчват неразбирателства в семейството. Ще имате възможност да ги разрешите.

22 декември - 20 януари

ЛЪВ

Очаква ви много приятен ден. Не си поставяйте прекалено високи цели, за да не се разочаровате.

23 юли - 23 август

ВОДОЛЕЙ

Денят ви няма да е от най-спокойните и ще бъде добре, ако бъдете отстъпчиви и внимателни.

21 януари - 19 февруари

ДЕВА

Неочаквани приходи ще ви позволят глътка въздух. Приятни новини ще разведрят атмосферата.

24 август - 23 септември

РИБИ

Динамичен ден, а за тези, които работят в деловата сфера, е и доста обещаващ. Успехи.

20 февруари - 20 март

05.55 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова
09.00 По света и у нас
09.05 100% будни
11.00 Култура.БГ
12.00 По света и у нас
12.35 Новини на турски език
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу/п/
14.00 Телепазарен прозорец
14.15 Давай, Астробой! анимационен филм
14.30 Влакът на динозаврите 10-сериен анимационен филм /копродукция, 2014г./, режисьор Крейг Барлет
15.00 Когато сърцето зове тв филм /5 сезон, 5 епизод/
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Малки истории
16.40 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня коментарно предаване
19.00 Последният печели забавно-познавателно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Музика безкрай музикално шоу
22.00 Октопод тв филм / 9 сезон, 3 епизод/ (12)
23.00 По света и у нас
23.30 Уинона Ърп тв филм /3 сезон, 6 епизод/ (14)
00.15 Светът и ние /п/
00.35 100% будни /п/
02.25 Култура.БГ /п/
03.20 По света и у нас /п от 20:00 часа/
04.05 Частните музеи в Чехия /п/
04.25 Когато сърцето зове тв филм /5 сезон, 5 еп/п/

00.05 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
01.15 „Студио Икономика“ (п)
02.10 „За историята свободното“ (п)
03.05 „Общество и култура“ (п)
04.05 „Думата е ваша“ (п)
05.05 „Антидот“ (п)
05.40 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
06.50 Музикален антракт
07.30 „Антидот“ (п)
08.00 „Лява политика“ (п)
09.00 „Дискусионен клуб“ (п)
10.00 ТВ пазар
10.15 „Актуално от деня“ (п)
11.00 ТВ пазар
11.15 Музикален антракт
12.00 „Хубава си, татковино“
12.30 ТВ пазар
12.45 „Общество и култура“ (п)
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“
15.30 Новини
16.00 „Антидот“
16.30 „Думата е ваша“ - открит линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 „За историята свободното“
21.00 „Студио Икономика“ (п)
22.00 Новини - централна емисия (п)
22.30 „Актуално от деня“ (п)
23.10 „За историята свободното“ (п)

06.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Златимир Йочев и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.35 „Комичите и приятели“
13.10 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./
13.50 „Доктор Чудо“ - сериал, еп.36
14.55 Премиера: „Буря от любов“ - сериал, с.12 еп.56
16.00 Премиера: „Опасни улици“ - сериал, с.15
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публичностно предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 Премиера: „Татковци“ - сериал, еп.48
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.05 Премиера: „Опасно изкушение“ - сериал, еп.91
21.00 „Фермата: Време за пробуждане“ - риалити, с.7
22.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ - вечерно токшоу
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 „Татковци“ /п./ - сериал, еп.48
00.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с.9 еп.24
01.00 „Като на кино“ - предаване за кино
01.10 „Столичани повече“ - сериал, еп.14
02.20 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.30 „Търговски център“ - сериал, с.15

05.00 Телеканал „Добро утро“
08.00 Новини - информационна емисия
08.25 Телеканал „Добро утро“
09.05 „Живей здравословно!“ - предаване за медицинa и ползотворен начин на живот
10.00 „Модна присъда“ - шоу за стил и актуални тенденции
11.00 Новини (със субтитри)
11.15 „Времето ще покаже“
14.00 Новини (със субтитри)
14.15 „Хайде да се оженим!“ - шоу за търсене на партньор в живота
15.00 Мъжко / Женско
16.00 „Времето ще покаже“
17.00 Вечерни новини - информационна емисия
17.40 „В действителност“ - предаване за търсене на истината
18.45 „Нека говорят“
20.00 „Време“ - информационна емисия
20.30 Мосгаз. Дело №8: Капан
21.35 Премиера на сезона „Док-ток“
22.30 „Вечерен Ургант“ - развлекателно-музикално ток-шоу
23.10 За юбилея на Александър Масляков. „Телебиография. Епизоди“
00.05 „Времето ще покаже“
03.05 Мъжко / Женско
04.00 Новини - информационна емисия
04.05 Мосгаз. Дело №8: Капан

□ Пчелите могат да избират по-подходящ и удобен начин, за да достигнат до цветето, много по-бързо, отколкото компютри определят най-краткия път до дадена точка.

□ Родените през зимата са по-интелигентни и по-егри.

- Имате ли по-евтин тест за бременност?
- До нас има цветарски магазин, може да си купите маргаритка...

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

АНГЕЛИН БАЛСАМАДЖИЕВ,
режисьор и сценарист
ДИАНА ЛЮБЕНОВА,
актриса и тв водеща
ЛИДИЯ ДИМИТРОВА,
диригентка
СИДОНИЯ ПОЖАРЛИЕВА,
преводачка, поетеса

Излезе кулинарният портрет на България

В луксозното издание Иван Звездев е подбрал 100 от най-обичаните родни рецепти

Ярък, автентичен и запомнящ се кулинарен портрет на България успява да създаде в своята нова книга Иван Звездев. Един от най-популярните и обичани родни готвачи радва напоследък хората в канала си в YouTube. А телевизионните му предавания и книги са послужили за въведение в готварството на цяло поколение.

20 години след завръщането на усмихнатия Иван Звездев от Аржентина в родината и началото на кариерата му на малкия екран, в книжарниците се появява луксозно издание. "Вкусът на България" събира на

204 страници 100 традиционни и придошли рецепти, издържали изпитанието на времето и настанали се трайно на трапезата на нашенеца.

В книгата са включени емблематични ястия от различни краища на страната ни, които не са известни навсякъде, и такива, които идват извън българското землище, но са част от националната ни кухня - като дрипави першоре, например.

Ценители ще открият класически гозби като кавърма, козунак и боб по манастирски. Други включени ястия са навлезли съвсем наскоро, но вече са неразделна

част от всекидневното ни меню - нима има по-любима бърза вечеря от спагетите с кайма? Със съвсем малко усилия всеки може да ги приготви вкъщи.

Рецептите са обединени от вкуса, който познаваме от деца и искаме да съхраним за следващите поколения. Всичко идва от подправките, а те са типично български. Няма човек, който да е усетил мириса на чубрица и да не се е сетил за родния дом. Читателите ще намерят бързо, лесно и вкусно решение на дилемата "Какво да сготвя тази вечер?".

Според експерти но-

На сайта www.duma.bg ще откриете няколко рецепти от новата книга на прочутия готвач

вата кулинарна книга на Иван Звездев е извор на вкусни емоции и е под-

ходяща както за начинаещи в кухнята, така и за майстор-готвачи.

Разгадаха бели или черни ивици имат зебрите

СНИМКА БГНЕС

Зебрата е черна с бели ивици, защото този уникален модел на окраска може да държи далеч хапеците мухи и комари

Изследователи разгадаха дали зебрите са бели с черни ивици или черни с бели ивици. Забелязващото оцветяване на кожата на тези животни се откроява в ярък контраст със сухите, кафяво-пясъчни пасища и гори от саваните на техните родни територии в Източна и Южна Африка.

Ивиците на зебрите са уникални за всеки индивид. Днес съществуват три вида зебри - равнинната (*Equus quagga*), планинската (*E. zebra*) и зебрата на Грев (E. *grevyi*). Всеки от тях

има различен модел на ивици. За някои по-тъмните части от кожата им са черни, докато други имат по-кафяв цвят, а при трети ивиците са само по тялото, но не и по краката. Изчезнал подвид на равнинната зебра, наречен квага (*E. quagga*), е имал минимални ивици по главата, гривата и шията си, пише The Quagga Project.

Въпреки тези различни модели и оцветяване, всички зебри са с един и същи цвят на кожата: черен, уточни Тим Каро, поведенчески и еволюционен еколог

и опазващ биолог от Калифорнийския университет. Различни процеси на развитие определят цвета на косъма на тези красиви животни. Всъщност зебрите имат повече светла четина, отколкото тъмна. Но коремът им обикновено е светъл - затова може да изглежда, че зебрите са бели с черни ивици. Но това не е така, защото всяко парче коса - както светло, така и тъмно - расте от фоликул, пълен с меланоцитни клетки. Именно те произвеждат пигмент, който определя цвета на косата и кожата.

Разследването ще покаже дали индиецът наистина е бил погребан в безсъзнание

ДУМА

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Иван Пешев**

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева
БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Ивановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Юрий Михалков - завеждащ отдел - 220; Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Вилиана Христова - завеждащ отдел - 238; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: Альона Нейкова - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас“ - 244; Георги Гьолов - „Пардон“;
Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Ралица Николова - завеждащ отдел - 207; Росица Костадинова

ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Михаела Катеринска
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, „Български пощи“ ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат.

Използвани са и емисиите на БТА, "Фокус", БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05
+ вътрешен номер

Печат
ALLIANCE PRINT
София, жк. "Дружба" 1,
ул. "Илия Бешков" 3А

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

Катерица скри 70 кг ядки под капака на пикап

Пъргава катерица е успяла да скрие 70 килограма орехи под капака на пикап в Северна Дакота, САЩ. Гризачът натъпка запасите си дори на най-недостъпните места в колата. Автомобилът не е бил каран една седмица. През това време катерицата е събирала ядките и ги натъпкала във всички процепи. "Трябваше да сваля калниците, за да извадя орехите от всички пукнатини", сподели стопанинът на автомобила Бил Фишър от Гранд Форкс. По думите на мъжа той запалил колата и чул странични звуци от двигателния отсек. Фишър веднага отворил предния капак и открил вътре купчина ядки.

Левски взима бразилец

Вендерсон Соарес-Цунами минава медицински прегледи в София

Левски уреди първи бразилец. Леви-ят бек Вендерсон де Фрейтас Соарес, който е известен в родината си с прозвището Цунами, пристигна в София, за да парафира със "сините". 25-годишният бранител идва на "Герена" от бразилския Ботафого.

"Левски е гигантски клуб за България. Имам много положителна информация за отбора и за играчите в него. Знам, че някои от тях имат много опит. Предпочитаната от мен позиция е на ляв защитник, но нямам проблем да играя и на друг пост. Важното е да бъда полезен за отбора и да дам приноса си за доброто представяне на Левски в първенството. Като подрастващ футболист играех на друга позиция и вкарвах

много голове. И заради това ме нарекоха Цунами", каза бразилецът.

Соарес ще бъде второто зимно попълнение на Левски. Преди това на "Герена" пристигна шведът Ноа Сонко Сундберг, чийто договор влиза в сила от 1 януари.

Дисциплинарната комисия към БФС глоби Левски с 2300 лева за провинения на феновете на мача от XV кръг на efbet Лига с Ботев Вр (0:0). Санкцията е за "обидни и нецензурни скандирания", за "нерегламентирано използване на факли и димки" и за псувни по официални лица.

Пред 2000 души на "Герена" главен герой бе вратарят на врачани Красимир Костов, който отрази дузпа на Борислав Цонев (71), както и други опасни удари.

СНИМКА DSPORT.BG

Цунами (вдясно) пристигна в София за медицински прегледи, преди да подпише с Левски

Билал Бари отново се отличи с пропуски. Капитанът на "сините" Ники Михайлов също спаси дузпа на Дориан Бабунски (7).

"Трябва да търсим увереността ни. Още първото полувреме имахме 3-4 идеални ситуации да подадем по-точно. Бари пропусна на празна врата. Трябва да се работи и да търсим по-голяма увереност пред завършващия удар. Разпаднахме се тази седмица от травми. То се видя и първите 20-30 минути. След това отборът се събра и показва добро ниво, но чак през второто полувреме", каза Мъри Стоилов. В мача отново контузия получи Георги Миланов и ще е аут до края на годината. С травма е и Драган Михайлович.

Кирьос съветва Гришо да не копира Федерер

Скандалният австралиец Ник Кирьос посъветва Григор Димитров да спре да копира стила на игра на легендарния швейцарец Роджър Федерер, ако иска да надрасне себе си.

При навлизането си в тениса Гришо многократно бе сравняван с Маестро заради елегантния си стил на игра и изпълнението на бекхенд с една ръка, поради което получи и прозвището "Бейби Фед". Гришо обаче неведнъж е споделял, че не харесва този прякор, тъй като иска да изгради собствена индивидуалност и с времето успя да го стори, утвърждавайки се като един от топ играчите в световен мащаб. Мнението му обаче не се споделя от дългогодишната голяма надежда на тениса в Австралия.

"Федерер е най-влиятелният тенисист. Неговата игра бива копирана. В Тура има много играчи като например Димитров, които са заимствали буквално цялата му игра. Намери си свой стил, недей да копираш чуждия", каза екстравагантният австралиец с гръцки корени, достигал до №13 в света, но преследван от контузии сега е едва №92.

Седма загуба за Аоияма във Фукуока

Даниел Иванов-Аоияма допусна седма поредна загуба на супертурнира по сумо във Фукуока.

В схватката от X кръг българинът отстъпи пред монголския "мае-гашира-6" Тамаваши,

който го избута фронтално от дохиото с техниката "йорикири".

Борецът от Елхово остава с три победи, с които започна, но шансовете му да завърши надпреварата с положителен баланс вече са

почти нулеви. Българинът трябва да спечели всичките си пет схватки до неделя.

Едноличен лидер във Фукуока с пълен актив от 10 победи е "Йокодзуна" Терунофуджи.

СНИМКА БГНЕС

Нидерландците Лауренс Хокман, Воутер Тьогенс и Карло Гласберген постигнаха важна победа над Финландия със 7:6 на европейското първенство по кърлинг в Лилехамер, Норвегия

Шникова и Томова бият в Дубай

Изабелла Шникова (№256) и Виктория Томова (№117) спечелиха срещите си от I кръг на силния турнир на твърди кортове в Дубай (награден фонд \$100 000).

Преминалата през квалификации Шникова стартира в основната схема с впечатляваща победа над №2 в турнира и №80 в света Сайсай Джън (Кит) с 6:2, 7:6 (9). Съперничката ѝ има спечелени турнири в WTA Тура, но титлите ѝ не стреснаха Белла, която постигна най-престижния си успех за сезона. Третата ни ракета проби именитата си съперничка още в първия ѝ сервис гейм и след още един пробив спечели

набързо първия сет. Във втория след разменени пробиви фаворитката успя да поведе с 5:4, но Шникова взе следващите 2 гейма и въпреки че пропусна да затвори срещата на собствен сервис, триумфира след маратонски тайбрек, в който отрази 3 сетбола срещу бившата №34. Във II кръг Шникова ще срещне опитната японка Майо Хиби (№208), спечелила след обрат срещу Оксана Шелемetyeva (Рус, №227) с 4:6, 6:4, 6:4.

Първата ни ракета Виктория Томова постигна първа победа от 2 месеца насам след 5 поредни загуби. Поставената под №6 в турнира българ-

ка пречупи Лесли Патина-ма Керхове (Нид, №157) с 6:4, 4:6, 6:1 точно за 2 часа. В началото Томова реализира пробив на нула за 2:1 гейма и после не даде възможност на съперничката си да я застигне. Във втората част нидерландката задаваше темпото и поведе с 4:1 гейма, но българката изравни - 4:4. Вики обаче влезе в серия от грешки и загуби 8 от следващите 9 разигравания и сетовете бяха изравнени. Това я подразни и тя набързо се откъсна с 4:0 в решаващия сет и до края даде само 1 гейм на съперничката. Във II кръг я очаква адашката ѝ Виктория Кузмова (Слвк, №174).

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ШАМПИОНСКА ЛИГА
ПО БТВ ЕКШЪН
19.45 Интер - Шахтър Д
22.00 Ман Сити - ПСЖ

ПО РИНГ
19.45 Бешикташ - Аякс
22.00 Атлетико М - Милан

ЛИГА ЕВРОПА
ПО МАКС СПОРТ 3
17.45 Спартак М - Наполи

ПО ДИЕМА СПОРТ
ВОЛЕЙБОЛ
18.30 ЦСКА -
Нефтохимик (мъже)

ПО МАКС СПОРТ 1
ШАМПИОНСКА ЛИГА (жени)
18.00 Вакъфбанк - Монца
21.00 Безие - Марица

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СНУКЪР
16.30 и 21.30 Шампионат
на Обединеното Кралство

РЕЗУЛТАТИ

efbet ЛИГА, XV КРЪГ
Левски - Ботев Вр 0:0,
проп. дузпи: Дориан Бабунски (Б-8), Борислав Цонев (71);

ВТОРА ЛИГА,
XVIII КРЪГ
Янтра - Левски Лом
3:0 1:0 Петров (43) 2:0
Недков (73) 3:0 Славов (89), ЧК: Цеков (Л-28); Созопол - Марица 3:2 1:0
Гюзелев (28) 2:0 Савов (41) 3:0 Гюзелев (55) 3:1 Йорданов (67) 3:2 Праматаров (80); Ботев Пд-2 - ЦСКА 1948-2 2:0 1:0 Василев (26) 2:0 Гелин (58).

1. ЕТЪР	17	12	1	4	41:20	37
2. Миньор	17	10	6	1	25:11	36
3. Спартак Вн	17	11	3	3	32:18	36
4. Хебър	17	11	1	5	24:16	34
5. Септември Сф	18	10	2	6	37:19	32
6. Лудогорец-2	17	9	2	6	36:26	29
7. Стр. слава	17	8	3	6	18:18	27
8. Марица	17	8	3	6	30:24	27
9. Монтана	17	7	5	5	16:15	26
10. Спортист	17	8	1	8	16:21	25
11. Созопол	17	5	6	6	19:22	21
12. Марек	17	4	7	6	11:18	19
13. Септември Сим	17	4	5	8	21:33	17
14. Ботев Пд-2	17	4	5	8	16:24	17
15. Янтра	17	4	5	8	14:22	17
16. ЦСКА 1948-2	17	4	9		15:24	16
17. Добруджа	17	3	6	8	14:24	15
18. Литекс	17	2	7	8	14:21	13
19. Левски Лом	17	1	2	14	8:31	5
20. Нефтохимик	16	1	3	12	12:43	

Издаден

XIX КРЪГ:

събота, 12.45: Спартак Вн - Монтана; 14.30: Струмска слава - Марек; ЦСКА 1948-2 - Спортист; Марица - Ботев Пд-2; Литекс - Созопол; Левски Лом - Миньор; Хебър - Септември Сим; Лудогорец-2 - Янтра; неделя, 12.30: Добруджа - Етър. Септември Сф почива.